
Palosuojelurahaston
tilinpäätös vuodelta 2016

Sisällysluettelo

1. Palosuojelurahaston toimintakertomus 2016	4
1.1 Johdon katsaus	5
1.2 Vaikuttavuus.....	6
1.3 Toiminnallinen tehokkuus, tuottavuus ja laadunhallinta.....	17
1.3.1 Toiminnan volyyymi	18
1.3.2 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus	18
1.3.3 Laadunhallinta	18
1.4 Henkilöstö ja henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	22
1.5 Tilinpäätösanalyysi.....	24
1.5.1 Rahoituksen rakenne	24
1.5.2 Talousarvion toteutuminen.....	24
1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma.....	25
1.5.4 Tase.....	26
1.5.5 Rahoituslaskelma.....	27
1.6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	27
1.7 Hallituksen ehdotus tuloksen käsittelemisestä	34
Toimintakertomuksen liite 1:.....	34
2. Palosuojelurahaston tuotto- ja kululaskelma.....	42
3. Palosuojelurahaston tase.....	43
4. Palosuojelurahaston rahoituslaskelma 2016	44
5. Liitetiedot	45
6. Allekirjoitukset.....	48

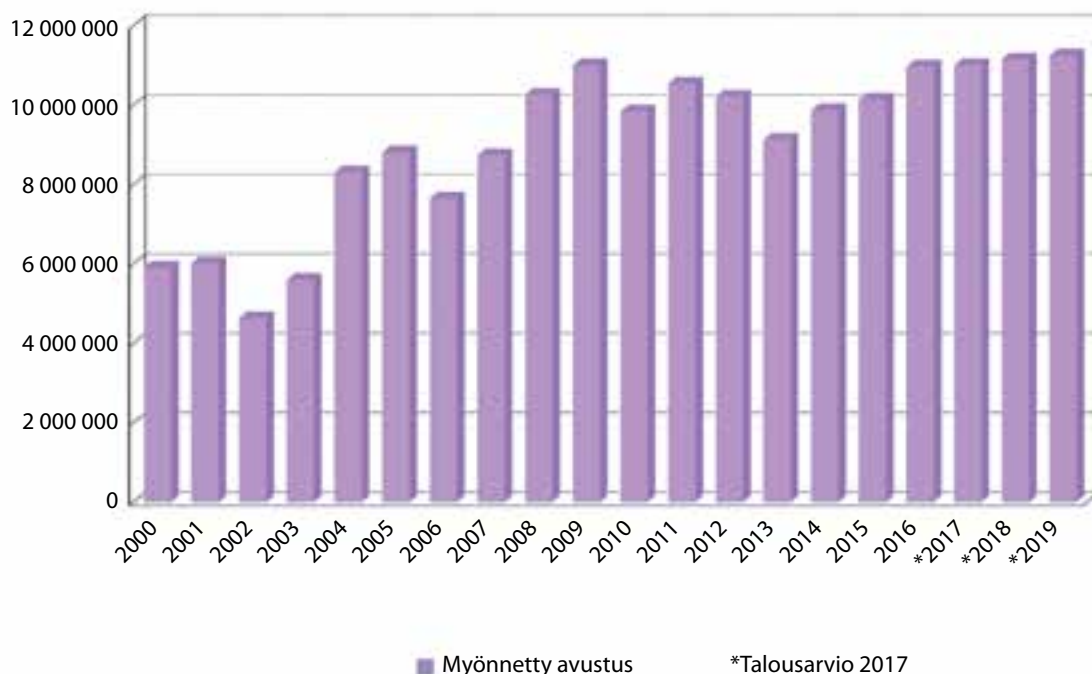
1. Palosuojelurahaston toimintakertomus 2016

Palosuojelurahasto on valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto. Palosuojelurahastolain (306/2003) mukaan tulipalojen ehkäisyn ja pelastustoiminnan edistämiseksi on Suomessa olevasta palovakuutetusta kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta vuosittain suoritettava palosuojelumaksu. Palosuojelumaksun on velvollinen suorittamaan jokainen, joka harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa. Palosuojelurahasto toimii sisäministeriön hoidossa ja valvonnassa.

Palosuojelurahastosta voidaan myöntää lain tarkoituksen toteuttamiseksi rahaston varojen ja vuosittaisen käyttösuunnitelman puitteissa yleis- tai erityisavustuksia. Myönnettäviin avustuksiin sovelletaan valtionavustuslakia

(688/2001) ja rahasto toimii näissä avustuksissa valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena. Avustuksia voidaan myöntää kunnille ja pelastuslaitoksille, sopimuspalokunnille sekä pelastusalan järjestöille ja muille vastaaville yhteisöille. Erityisavustuksia oppimateriaalin tuotantoon ja hankintaan, tietojenkäsittelyn kehittämiseen ja laitteiden hankintaan, kokeilu-, käynnistämis-, tutkimus- ja kehittämistoimintaan, valistukseen ja neuvontaan sekä standardisointiin voidaan myöntää myös muille toimijoille. Rahoitusta hankkeisiin voidaan myöntää myös valtion virastoille ja laitoksille. Apurahoja ja stipendejä rahastosta voidaan lisäksi myöntää hakijan henkilökohtaiseen käyttöön tai hankkeeseen.

Kaavio 1. Myönnetty avustukset 2000-2019*

1.1 Johdon katsaus

Palosuojelurahaston tavoitteena on saavuttaa paras mahdollinen vaikuttavuus jokaiselle myönnetylle avustuseurolle. Rahaston toimintaa ohjaa pelastusalan yhdessä määrittelemät tavoitteet ja toimintalinjaukset. Rahaston avustusstrategia nojaa pelastustoimen strategiaan ja tutkimuslinjauksiin. Palosuojelurahaston tarkoituksena on mahdollistaa pelastustoiminnan ja palonehkäisyn kehittäminen sekä alan strategisten tavoitteiden saavuttaminen. Avustustoiminta tukee koko pelastustoimen henkilöstön toimintaedellytyksiä, niin harvaan asutulla seuduilla kuin kaupungeissakin. Rahasto noudattaa avustustoiminnassa paloturvallisuuden edistämisen perustehtävää, mutta huomioi yhteiskunnan muutokset, jotka luovat tarvetta kehittää rakennetta ja tarvittaessa suunnata avustuksia uudella tavalla.

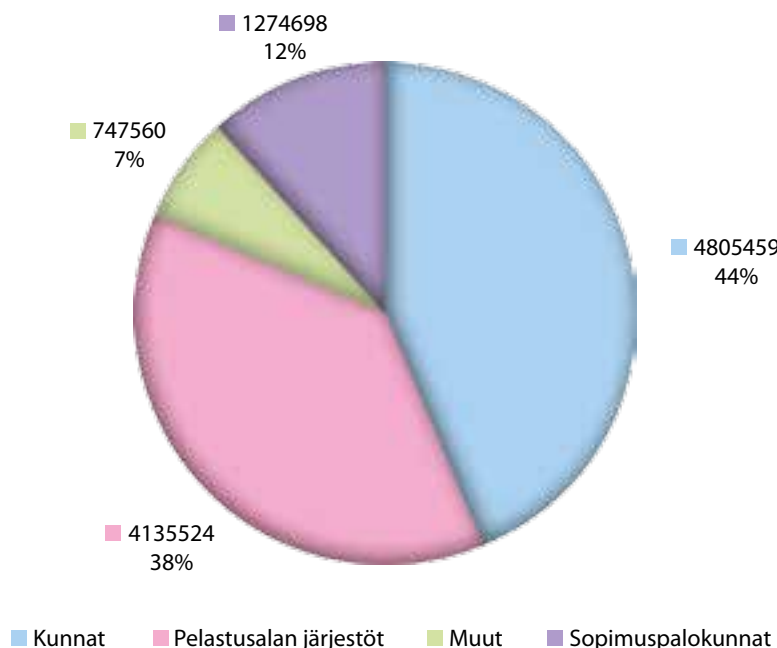
Kertomusvuonna on ollut käynnissä valtakunnallinen pelastustoimen uudistamishanke. Rahaston hallitus seuraa hankkeen etenemistä ja tulee joulukuussa 2016 hyväksymänsä strategian toteutussuunnitelman mukaisesti arvioimaan pelastustoimen uudistamisen sekä pelastustoimen lainsäädännön uudistustyön mahdolliset vaikutukset avustuskäytäntöihin.

Vuonna 2016 rahaston toiminnassa huomiota kiinnitettiin sisäisen valvonnan kehittämiseen. Palosuojelurahasto on

toteuttanut mittavan rakennusavustusten sisäisen valvontahankkeen, jossa tarkastettiin kaikkien 1988–2013 myönnettyjen rakennusavustusten nykykäyttö. Selvityspyynnöjä lähetettiin 548 kappaletta kuntiin, sopimuspalokuntiin sekä joihinkin pelastuslaitoksiin. Kertomusvuonna valmisteltiin ensimmäiset (22) takaisinperintäpäätökset niiden hankkeiden osalta, jotka olivat kokonaan muussa kuin paloasemakäytössä. Palosuojelurahasto toteutti sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvän kyselyn hallituksen jäsenille ja palosuojelurahaston sihteeristölle. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on eri osa-alueilla mitattuna hyvä. Rahaston toimintaa, erityisesti riskienhallinnan menettelyitä kehitetään edelleen arvioinnin tuloksena.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kuusi kertaa ja teki yhteensä 379 päätöstä (vuonna 2015: 344 päätöstä), joista avustuspäätöksiä oli 276 kappaletta (vuonna 2015: 298). Yhteensä rahastosta haettiin avustusta 22,51 miljoonaa euroa (vuonna 2015: 31,79 miljoonaa euroa) ja myönnettiin 10,96 miljoonaa euroa (vuonna 2015: 10,14 miljoonaa euroa). Myönnetty avustus oli näin ollen n. 48,7 % haetusta (vuonna 2015: 31,9 %). Hallitus pitää rahaston taloudellista asemaa vakaana ja hyvänä. Palosuojelumaksukertymä on myös kehittynyt suotuisaan suuntaan. Rahaston avustuksen saajat on kuvattu kaaviossa 2.

Kaavio 2. Rahaston avustusten saajat 2016

1.2 Vaikuttavuus

Rahaston keskeisimmät avustuskohteet ovat pelastusalan järjestöjen valistus- ja koulutustoiminta, pelastusalan tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä pelastustoimen alueiden, kuntien ja sopimuspalokuntien paloasema- ja kalustohankkeet. Rahastolla on merkittävä rooli erilaisten pelastustoimen kehittämishankkeiden sekä paloasemien ja kalustohankintojen rahoittajana pelastustoimen toimialalla.

Kertomusvuonna myönnettiin avustuksia yhteensä 10 963 241 euroa, joista kunnille yhteensä n. 4,80 miljoonaa euroa, pelastusalan järjestöille n. 4,14 miljoonaa euroa, sopimuspalokunnille noin 1,27 miljoonaa euroa ja muille tahoille noin 0,75 miljoonaa euroa. Taulukossa 1 on esitettyä tarkemmin, miten avustukset jakautuivat eri avustustyypeittäin.

Valtionlaitoksista ja valtiorahoitteisista organisaatiosta erityisavustuksia myönnettiin mm. Pelastusopistolle neljään hankkeeseen yhteensä 0,35 miljoonaa euroa, yliopistoille kahteen hankkeeseen yhteensä 0,15 miljoonaa euroa, Työterveyslaitokselle yhteen hankkeeseen n. 0,11 miljoonaa euroa sekä Ilmatieteenlaitokselle yhteen hankkeeseen 80 000 euroa (esimerkkejä muista avustuksen saajatahoista taulukossa 1).

Rahaston hallituksen vuonna 2016 tekemät avustuspäätökset on esitetty hankekohtaisesti toimintakertomuksen liitteessä 1, rahaston myöntämät avustukset vuonna 2016. Rahaston avustustyyppit; erityisavustukset rakennushankkeisiin, erityisavustukset kalustohankkeisiin, sopimuspalokuntien pienavustukset, yleisavustukset pelastusalan järjestöille, erityisavustukset tutkimus- ja kehittämishankkeisiin sekä Innovaatiopalkinto, esitetään tiivistetysti sivuilla 6–16.

Erityisavustukset rakennushankkeisiin

Rakennus- ja kalustehankehaku eriytettiin vuonna 2015. Uuden menettelyn katsotaan palvelevan sekä päätöksentekoa että hakijoita. Rakennushankkeissa harkitaan jatkossa entistä tarkemmin korjauksen välittömät ja pitkäkestoiset hyödyt sekä korjauksen vaikutukset rakennuksen käyttöajan pidentämiseen. Uudisrakentamiseen hankeavustuksia myönnettiin vuonna 2016 vain hankkeisiin, joita ei ole vielä aloitettu. Avustuksia kohdennettaessa otetaan huomioon pelastustoimen palvelujen sekä henkilöstön saatavuus ja työkyvyn turvaaminen koko maassa. Myös pelastustoimen uudistushankkeen sekä pelastustoimen lainsäädännön uudistustyön mahdolliset vaikutukset rakennushankeavustuksiin tullaan selvittämään.

Vuonna 2016 rahastoon saapui yhteensä 18 uutta hakemusta. Lisäksi kahdelle hankkeelle on olemassa rahaston hallituksen myönteinen päätös vuoden 2015 rakennushankeierrokselta. Käsitellyistä 20 hankkeesta tehtiin myönteisiä päätöksiä yhteensä 14, mikä tekee 70 % haetuista hankeavustuksista (2015: 64 %). Myönteisten rakennushankepäätösten jakautuminen alueittain on kuvattu taulukossa 2. Myönnettyistä rakennusavustuksista kohdistui uudisrakentamiseen 7 ja paloaseman peruskorjaukseen tai laajennukseen 7. Vuonna 2016 ei ollut hakemuksia harjoitusalueiden rakentamiseen. Myönteiset rakennushankeavustuspäätökset jakautuivat kuntien (10) ja sopimuspalokuntien (4) kesken, mutta osa kuntien paloasemahankkeista rakennetaan sopimuspalokuntien käyttöön.

Avustuspäätös rakennushankkeisiin oli kertomusvuonna yhteensä 2 272 732 euroa (vuonna 2015 vastaava luku oli yhteensä 2 103 636 euroa). Kunnille myönnetyn avustuksen keskimääräinen suuruus oli 159 575 euroa. (vuonna 2015: 173 000 euroa ja vuonna 2014: 186 947 euroa). Sopimuspalokuntien avustusten keskimääräinen suuruus oli 169 245 euroa, kun vastaava summa vuonna 2015 oli 166 305 euroa.

Taulukko 1. Avustusten jakautuminen saajaryhmittäin ja avustustyypeittäin

Avustus	Kunnat	Pelastusalan järjestöt	Sopimuspalokunnat	Muut*
Kalusto	2 006 408		196 400	
Rakennukset	1 595 751		676 981	
Tutkimus- ja kehittämishankkeet	1 203 300	1 260 524		747 560
Pienavustukset			401 317	
Yleisavustukset		2 875 000		
Yhteensä	4 805 459	4 135 524	1 274 698	747 560

*Kohta Muut sisältää muun muassa pelastusopiston hankkeet, yliopistojen hankkeet sekä Ilmatieteen- ja Työterveyslaitoksen hankkeet.

Taulukko 2. Myönteisten rakennushankeavustusten jakautuminen alueittain vuosina 2014–2016

Aluehallintavirasto	2016 Myönteiset päätökset / hakemusten määrä	2015 Myönteiset päätökset / hakemusten määrä	2014 Myönteiset päätökset / hakemusten määrä
Etelä-Suomi	6 / 7	5 / 11	3/4
Lounais-Suomi	3 / 5	2 / 2	4/8
Länsi- ja Sisä-Suomi	2 / 4	2 / 3	3/5
Itä-Suomi	2 / 2	1 / 2	1/3
Pohjois-Suomi	1 / 1	4 / 4	2/3
Lappi	0 / 0	0 / 0	1/1
Ahvenanmaa	0 / 1	0 / 0	1/1
Yhteensä	14 / 20	14/22	15/25

Vuonna 2016 rakennushankeavustusten maksimiavustus oli 220 000 euroa. Maksimiavustussummaa on laskettu vuodesta 2014 lähtien. Muutoksella maksimiavustuksen määrään pyritään mahdollistamaan avustuksen kohdistuminen useammalle hakijataholle.

Maksimiavustuksen sai yhteensä 6 hanketta; Miehikkälän kunta, Lappeenrannan VPK ry, Rautavaaran kunta, Porin kaupunki, Kiukaisten VPK ry ja Raahen kaupunki. Lisäksi erisuuruisia avustuksia saivat Kotkan kaupunki, Parikkalan kunta, Savitaipaleen kunta, Puistolän VPK ry, Lieksan kaupunki, Vetelin kunta ja Paraisten kaupunki.

Kuva 1. Kolmille uudelle paloasematalille myönnettiin vuonna 2016 avustusta yhteensä 24 000 euroa. Uuden paloautotalin koko on 100 m² ja se rakennettiin vanhan tallin läheisyyteen samalle tontille. Uudelle tallille tuli autopaiikka sammutusautolle sekä pienet henkilöstötilat sosiaalitaloi-
neen. Hanke toteutettiin Lieksan kaupungin ja Pohjois-Karjalän pelastuslaitoksen yhteistyöhankkeena, jossa rakentamisessa on keskeinen rooli Lieksan paloaseman henkilöstöllä. Rakentaminen aloitettiin keväällä 2016 ja asema rakennus valmistui loppuvuodesta 2016.

Kuva 2. Kouvolan kaupungille myönnettiin Myllykosken paloasema-hankkeeseen yhteensä 225 000 euron avustus vuonna 2015. Rakennukseen on sijoitettu kolme autopaikkaa sammutus-, säiliö- ja miehistöautolle. Paloasemalla on lisäksi tilat kahdelle peräkärlylle, veneelle ja ambulanssille. Myllykosken paloasema on kerrosalaltaan 803 m²:n suuruinen, josta aseman autohalli, työtila ja varasto ym. tilat ovat yhteensä 550 m². Asemalla on lisäksi toimisto-, oleskelu- ja muita oheistiloja yhteensä 253 m². Myllykosken paloasema otettiin käyttöön 20.8.2016. Kuva: Juha Tiitinen.

Kuva 3. Myllykosken palokunnan henkilöstö uuden paloaseman edessä. Kuva: Pekka Pakarinen.

Erityisavustukset kalustohankkeisiin

Kalustohankeavustuksia voidaan myöntää pelastuslaitoksille ja sopimuspalokunnille. Kalustohankkeilla edistetään pelastustoimen ajoneuvokannan ja vanhojen väestöhälytysjärjestelmien uusiutumista, turvataan pelastustoimen toimintamahdollisuuksia muuttuvissa olosuhteissa sekä parannetaan pelastuslaitosten johtamisvalmiuksia. Kalustohankeavustukset kohdistuvat useimmiten raskaaseen ajoneuvokalustoon, joiden hankintakustannukset ovat suuret. Pelastuslaitokset pitävätkin tärkeänä, että rahaston tuki raskaaseen ajoneuvokalustoon säilyy ja nämä hankkeet on arvioitu tärkeysjärjestyksessä korkealle.

Määräaikaan mennessä rahastolle toimitettiin 80 avustushakemusta. Avustuksia myönnettiin yhteensä 2 202 808 euroa. Myönteisten kalustohankepäättösten jakautuminen alueittain on kuvattu taulukossa 3. Vertailutietona vuoden 2015 ja 2014 luvut. Kalustohanhakemusten määrä oli vuonna 2016 pienempi kuin aikaisempina vuosina.

Palosuojelurahasto huomioi avustuksia myöntäessään aluehallintovirastojen ilmoittaman hankkeiden tärkeysjärjestyksen, alueellisen määrärahaikiintiön sekä hakuohjeen mukaiset kalustohankkeet. Vuonna 2016 pelastuslaitokset asettivat oman alueensa hakemukset pelastuslaitosten ja sopimuspalokuntien osalta kahteen erilliseen tärkeysjärjestykseen. Näin pystyttiin huomioimaan molempien ryhmien hakemukset paremmin.

Myönteisiä kalustohankepäättöksiä tehtiin 49 hankkeeseen, mikä vastaa 61 % haetuista hankkeista. Vastaavat luvut olivat vuonna 2015 44 myönteistä hanketta (42 %) ja vuonna 2014 36 myönteistä hanketta (39 %).

Pelastuslaitoksilta saapui yhteensä 63 hankehakemusta, joista myönteinen päätös tehtiin 39 hankkeeseen (62 %). Pelastuslaitoksille myönnettävä avustussumma vuonna 2016 oli

yhteensä 2 006 408 euroa. Sopimuspalokuntien hankkeita saapui yhteensä 17 hankehakemusta, joista myönteinen päätös tehtiin 10 hankkeeseen (59 %). Sopimuspalokunnille myönnettävä avustussumma oli yhteensä 196 400 euroa.

Taulukko 4. Myönteiset kalustopäätökset kalustotyypeittäin tarkasteltuna

Tyyppi	Pelastuslaitos	VPK	Yhteensä
Kevyt ajoneuvo	5	8	13
Raskas ajoneuvo	26	1	27
Erytiskalusto	3	1	4
Väestöhälytin	2		2
Päätelaite	2		2
Kontti	1	1	
Yhteensä	39	10	49

Sopimuspalokuntien pienavustukset

Sopimuspalokuntien pienavustuksia voidaan myöntää sopimuspalokunnille, joilla on voimassa oleva palokuntasopimus. Avustuksilla tuetaan hälytysvalmiuden tehostamista tai työturvallisuuden parantamista tukevia kalustohankkeita. Avustukset tukevat osaltaan myös VPK-toiminnan jatkuvuutta ja toimintaedellytyksiä. Pienavustuspäätökset tehdään jokaisessa rahaston hallituksen kokouksessa, joita oli kuusi vuonna 2016. Pienavustushakemuksia oli yhteensä 122 kpl, joista 120 kpl oli myönteisen päätöksen saaneita ja kaksi kiellisen päätöksen saaneita. Myönnettyjen avustusten määrä oli yhteensä 401 317 euroa (vuonna 2015: 304 606 euroa). Keskimääräinen myönnetty avustus oli 3 344 euroa, suurin yksittäinen avustus 38 474 euroa ja pienin avustus 79 euroa.

Taulukko 3. Myönteisten kalustohankeavustusten jakautuminen alueittain vuosina 2014–2016

Alue	2016 Myönteiset päätökset / hakemusten määrä	2015 Myönteiset päätökset / hakemusten määrä	2014 Myönteiset päätökset / hakemusten määrä
Etelä-Suomi	16 / 34	14 / 46	18 / 38
Lounais-Suomi	5 / 8	7 / 21	4 / 17
Länsi- ja Sisä-Suomi	10 / 12	8 / 13	8 / 14
Itä-Suomi	9 / 10	7 / 8	3 / 8
Pohjois-Suomi	3 / 4	4 / 9	2 / 11
Lappi	5 / 6	4 / 4	1 / 3
Ahvenanmaa	1 / 6	0 / 3	0 / 3
Yhteensä	49 / 80	44 / 104	36 / 92

Suurin osa hakemuksista käsitteli hälytysosaston varuste- ja kalustohankintoja, joihin sisältyi myös nuoriso-osaston suojavarusteiden hankinnat. Rakentamiseen liittyviä hakemuksia oli kuusi, jotka käsittelivät rakenteiden korjaamista sekä työturvallisuuteen liittyviä korjaustoimenpiteitä. Käytettyjen ajoneuvojen hankintaan tuli kolme hakemusta ja autojen peruskorjaamiseen kaksi hakemusta sekä ajoneuvojen varustelutason parantamiseen kaksi hakemusta. Mönkijöitä, peräkärriä ja moottorikelkkoja haettiin edelleenkin. Puhdas paloasema -mallia tukevien hälytys- ja nuoriso-osastojen varusteiden pesuun tarkoitettuihin teollisuuspesukoneisiin tuli kolme hakemusta, joista yksi hakemus koski kuivausrumpua. Varustekaappeihin tuli noin kymmenen hakemusta. Uutena avustusmuotona tuli harkinnanvaraisesti kohtuullisiin valitus- ja neuvontamateriaalikustannuksiin sekä lasten ja nuorten tapahtumien järjestelykustannuksiin kolme hakemusta.

Kuva 4. Kuusamoon hankittu nostolava-auto korvasi aiemmin käytössä olleen Oulusta kierrätetyn vuosimallin 1987 tikasauton. Palosuojelurahasto myönsi 26.5.2016 hankkeeseen avustusta 72 000 euroa.

Yleis- ja erityisavustukset pelastusalan järjestöille

Yleisavustusta voidaan myöntää pelastusalan järjestöille ja muille vastaaville yhteisöille tulipalojen ehkäisemiseksi ja pelastustoiminnan edistämiseksi. Palokuntakoulutuksen tukemisella on ylläpidetty ja parannettu vapaaehtoisen ja sivutoimisen henkilöstön lakisääteistä koulutustasoa. Nuoriso- ja naiskoulutuksella tähdätään vapaaehtoisen palokuntatoiminnan toimintaedellytysten turvaamiseen ja kehittämiseen maassamme. Ammatillinen jatko- ja täydennyskoulutus on

mahdollistanut nuohoojien ja palopäällystön ammattipätevyyden parantamisen. Yleisavustuksilla tuetaan lisäksi kansalaisille kohdistettua valistusta ja neuvontaa, jolla parannetaan heidän tietojaan ja taitojaan tulipalojen ehkäisyyn ja toimintaan hätätilanteissa.

Yleisavustukset vuodelle 2016 olivat yhteensä 2 830 000 euroa (vuonna 2015: 2 770 000 euroa). Yleisavustusta saivat Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry yhdessä yhdeksän alueellisen pelastusalan liiton ja neljän alueyksikön kanssa sekä Suomen Palopäällystöliitto ry, Nuohousalan Keskusliitto ry, Suomen Sopimuspalokuntien liitto ry ja Palotutkimusraati ry.

Nuohousalan Keskusliitto

Nuohousalan Keskusliitto (NKL) sai Palosuojelurahastolta vuodelle 2016 yleisavustusta 188 000 euroa.

Vuoden 2016 aikana Nuohousalan Keskusliitto ja Opetushallitus jatkoivat keskustelua nuohousalan tutkintojen sijoittumisesta tutkintokarttaan ja tutkinnon perusteiden uusimisesta. Nuohousalan tutkintotoimikunta lakkasi toimimasta itsenäisenä toimikuntana ja nuohousalan tutkintoja käsittelee Talotekniikan ja lvi- asennuksen tutkintotoimikunta, jossa on nuohousalan edustaja pysyvän asiantuntijan roolissa. Nuohoojan ammattitutkinnon ja nuohoojamestarin erikoisammattitutkinnon perusteiden uusiminen tehdään siten, että uudet tutkinnon perusteet ovat käytössä viimeistään 2019.

Vuotta 2016 voidaan luonnehtia nuohousalan koulutuksen osalta laskevan trendin vuodeksi. Opiskelijoita tuli mukaan koulutukseen aikaisempia vuosia vähemmän, joka heijastui myös molempien tutkintoasteiden valmistujamääriin.

Tiedotusta nuohoojan koulutuksesta jatkettiin. Nuohousalan Keskusliitto tiedotti nuohousalan koulutuksesta lukuvuoden 2015–2016 Ammatti-fakta -käsikirjassa, joka jaettiin elokuussa koulun alkajaisiksi ammatillisten oppilaitosten viimeisen vuoden opiskelijoille. Tavoitteena oli saada lisää opiskelijoita ja tehdä nuohoustyötä läpinäkyväksi sekä vaihtoehdoksi ammattiuraa suunnitteleville henkilöille. Liitto on tehnyt aktiivista tiedottamista myös sosiaalisessa mediassa. Lisäksi koulutuksesta on tiedotettu liiton omassa jäsenlehdessä.

Nuohousalan Keskusliitto osallistui Sisäministeriön pelastusosaston, Palosuojelurahaston, SPEKin, Finanssialan Keskusliiton, Suomen Palopäällystöliiton, Pelastuslaitosten ja Pelastusliittojen kanssa Paloturvallisuusviikon, Päivä Paloasemalla - ja Pohjoismainen Palovaroitinpäivä -tapahtumien toteuttamiseen. Viikon tarkoituksena oli kiinnittää ihmisten huomio arjen sujumisen turvallisuuteen erilaisten teemojen avulla.

Kattoturvallisuuteen liittyvällä koulutuksella tutkintoihin valmistavassa koulutuksessa ja kuluttajille suunnatulla valitus-

Kuva 5. Ylikiiminkiin hankitulla säiliösammutusautolla korvattiin käytössä olleet sammutus- ja säiliöauto, jotka kierrätettiin Ylikiiminkiin ja Hailuotoon. Palosuojelurahasto myönsi 26.5.2016 hankkeeseen avustusta 72 000 euroa.

toiminnalla, vaikutetaan suoraan nuohoojien työturvallisuuteen. Liiton tekninen valiokunta päivitti kattoturvalaitteisiin ja -työskentelyyn liittyviä ohjeita. Liitto oli edustettuna keväällä Omakotimessuilla.

Paloturvallisen asumisen varmistamiseksi opetusaineiston pohjalta järjestettiin 2016 yksi koulutustilaisuus ja koulutus-tilaisuuksien järjestämistä ja kehittämistä jatketaan edelleen.

Euroopan nuohoojamestareiden liiton tekniset päivät järjestettiin Italiassa elokuussa 2016, jossa Nuohousalan Keskusliitto oli edustettuna.

Liiton neljä kertaa vuodessa julkaiseman jäsenlehden kautta saavutettiin jäsenistön lisäksi tärkeät sidosryhmät. Lisäksi valistustyötä on tehty kuluttajille suunnattujen esitteiden kautta.

Kuva 6. Nuohoojia Suomessa on yhteensä noin 900, joista noin puolet on itsenäisiä yrittäjiä. Yrityskoko vaihtelee yhden miehen yrityksistä useamman työntekijän yrityksiin. Paloturvallisuuden lisäksi nuohoustoiminnan tavoitteena on energiansäästö sekä ympäristönsuojelu ja ihmisten terveys ja hyvinvointi. Liitto järjestää nuohoojille tietopuolista, kurssimuotoista peruskoulutusta, joka valmistaa nuohoojan ammattitutkintoon.

Suomen Palopäälystöliitto ry

Suomen Palopäälystöliitto (SPPL) sai Palosuojelurahastolta vuodelle 2016 yleisavustusta 330 000 euroa.

Koulutus

Toimintavuoden aikana liitto ylitti merkittävästi suunnitelman mukaiset määrälliset tavoitteensa koulutuksessa: tilaisuuksia järjestettiin yhteensä 81 (suunnitelma 45), niissä oli osallistujia 3 701 (2 250) ja koulutettavapäiviä saavutettiin 5 014 (3 900). Lisäksi luentoja ja koulutustapahtumia on seurattu 18 tilaisuuden osalta suoratoistopalveluissa tai ladattu verkkotaltioinneista yhteensä 3 076 kertaa.

Taulukko 5. Tilaisuuksien lukumäärät ja osallistujat

	Tilaisuuksien lkm	Osallistujia	KTPV
Suunnitelma 2016	45	2 250	3 900
Toteuma 2016	81	3 701	5 014
Toteuma 2015	56	2 876	5 186

Keskitettyjen, valtakunnallisten koulutustilaisuuksien järjestämisen lisäksi liitto toteutti vakiintunutta, mutta merkittävästi kasvanutta alueellisen koulutuksen mallia. Alueellisten koulutustilaisuuksien ajatuksena oli paitsi tuoda viimeisintä pelastustoiminnan tekniikan ja taktiikan johtamista ja harjoitella sitä myös lisätä henkilöstöjohtamisvalmiuksia.

Verkkopalveluiden kautta osallistuminen koulutuksiin kasvaa voimakkaasti koko ajan, ja verkkotaltiointeja voidaan myös hyödyntää tehokkaasti organisaatioiden sisäisissä koulutuksissa.

Koulustoitominnan myötä Palopäälystöliitto huolehti osaltaan siitä, että pelastustoimen päälystö- ja alipäälystötöhtävissä toimivat saivat laadukasta, työssään tarvitsemaansa uutta ja laajennettua sekä soveltavaa osaamista. Koulustoitominnan aiheet koskettivat niin pelastustoitomintaa, onnettomuuksien ehkäisyä, henkilöstöjohtamista kuin työturvallisuuttakin. Liitto lanseerasi uusia koulutuspalveluita mm. korkearakentamiseen liittyen.

Palopäälystöliitto järjesti myös kilpailutoimintaa, ja tältä osa-alueelta tärkeimpänä Palokuntien Suomenmestaruuskilpailut Jehumalja. Kuluneena vuonna mukana oli 40 joukkuetta. Jehumalja-kilpailu on paitsi yksi vanhimmista ammattitaitokilpailuista maassamme myös suurin alan vuotuinen kilpailutapahtuma.

Turvallisuusviestintä

Palopäälystöliitto piti aktiivisesti yhteyttä pelastuslaitosten turvallisuusviestintätyöryhmään ja toteutti Helsingissä menestyksekkäät turvallisuusviestinnän opintopäivät.

Turvallisuusviestinnän saralla on jatkettu sosiaalisen median hyödyntämistä, ja uusia sivuja perustettiin esimerkiksi turvallisuusfoorumeille.

Asiantuntija- ja kehittämistoiminta

Liiton omat asiantuntijaryhmät kokoontuivat säännöllisesti, minkä lisäksi liitolla on ollut edustaja noin 30 eri asiantuntijatyöryhmässä. Asiantuntijatoiminnan keskiössä oli työryhmätyöskentely sekä -neuvonta. Liitto toteutti keväällä Pelastustoimi 2019 -kyselyn, joka oli vastausmäärältään (566) liiton viime vuosien onnistunein kysely. Lisäksi liitto kartoitti jäsenistönsä näkemyksiä pelastustoimen järjestämislaita ja toteutti Palopäälystöbarometri-kyselyn järjestyksessä toisen kerran.

Palopäälystöliiton valtakunnallinen pelastustoimen psykososiaalisen tuen asiantuntijatyöryhmä on tehnyt merkittävää työtä omalla sektorillaan. Liitolla oli myös nimetty jäsen pelastustoimen uudistuksen työhyvinvointiryhmässä. Lisäksi liikennevälinepelastamisessa liitto on ollut aktiivisessa roolissa tuomassa hyviä käytäntöjä ulkomailta Suomeen ja päinvastoin.

Palosuojelun edistämistätiön avustuksella Palopäälystöliitossa laadittu pelastusalan työturvallisuusaineisto ja siihen liittyvä kouluttajaopas otettiin käyttöön kahdeksassa koulutuksessa alkuvuonna. 2016 toteutettiin Palosuojelurahaston avustuksella Pelastustoimen väkivalta- ja uhkatilannekoulutukset -hanke, jonka tuloksia hyödynnettiin joulukuussa Pelastuskoululla Helsingissä.

Jäsenpalvelut ja järjestötoiminta

Palopäälystöliiton tavoite edistää alan yhteisöllisyyttä toteutui strategialinjausten ja toimintasuunnitelman mukaisesti. Tilaisuuksiin osallistui entistä laajemmin eri palopäälystöryhmiä ja palokuntamuodoista jäseniä.

Viestintää toteutettiin jäsenlehden, kuukausittaisen ajan-kohtaistiedotteen ja eri sähköisten kanavien avulla. Vuorovaikutus lisääntyi muun muassa sosiaaliseen mediaan panostamisen kautta, ja kaiken kaikkiaan liiton toimintaan osallistumisen kautta mahdollistettiin pääsy tuoreimman tiedon ja informaation pariin.

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry

Suomen Sopimuspalokuntien Liitto (SSPL) sai Palosuojelurahastolta vuodelle 2016 yleisavustusta 95 000 euroa.

Vaikuttavuus ja keskeiset tulokset

Vuoden aikana Suomen sopimuspalokuntien liitto on osallistunut Sisäministeriön johdolla tehtävään sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmän uudistustyöhön ja on mukana myös Sisäministeriön pelastustoimen uudistamishankkeessa.

Liiton edustajat ovat sopimuspalokuntatoiminnan edistämisen ja työhyvinvoinnin työryhmässä edustamassa vapaaehtois- ja sopimuspalokuntatoiminnan asiantuntijuutta.

Suomen sopimuspalokuntien liitto osallistui syyskuussa Turvallisuusmessuille Jyväskylässä omalla messuosastolla, jossa liiton painotuotteet olivat jaossa. Liitto piti kaikkina päivinä päälavalla esityksen sopimuspalokuntatoiminnasta.

Jäsenyhteisöjen palvelu erilaisissa palokuntatoiminnan haasteissa on ollut aktiivista, ja liitto on tiedottanut vuoden aikana sopimuspalokunnille, pelastustoimelle ja sopimuspalokuntatoiminnalle tärkeitä ja ajankohtaisista asioista. Lisäksi liitto on jakanut useita palokuntatoimintaa hyödyttäviä kirjasia ja esitteitä kaikille sopimuspalokunnille, pelastuslaitoksille ja yhteistyökumppaneille.

Suomen sopimuspalokuntien liitto on ollut vuoden aikana mukana kahdessa eri työ-, ohjaus- ja yhteistyöryhmässä, neuvottelukunnassa tai valintaraadissa.

Keskeiset tulokset kertomusvuonna olivat seuraavat:

- SSPL on järjestänyt kahdeksan seminaaria, jossa on käsitelty palokuntien työturvallisuutta ja pelastustoimen uudistamista.
- Alueosastojen kokouksissa ja koulutustilaisuuksissa on tuotu esiin liiton edustajien esityksissä sopimuspalokuntien neuvonta- ja valistustyön tärkeyttä ja merkitystä.
- Neuvonta- ja valistustyön edistämiseksi on jaettu tähän liittyviä esitteitä koulutustilaisuuksissa ja Turvallisuusmessuilla.
- Sopimuspalokuntatoiminnan asiantuntijuuden varmistaminen pelastustoimen kehittämistä käsittelevissä hankkeissa, työryhmissä yms.
- SSPL on antanut pyynnöstä sopimuspalokuntatoimintaan liittyviä lausuntoja.
- Palokuntien operatiivisen ja muun toiminnan kehittämistä on jatkettu Sopimuspalokunta 2020-strategian mukaisesti, liiton toiminnassa on huomioitu myös vuoden aikana valmistunut Pelastustoimen strategia 2025. Strategian pääkohdat on esitelty pelastustoimen uudistamiseen liittyvissä SSPL:n seminaareissa.
- SSPL on jakanut pyydettäessä palokunnille lisää esitteitä jäsenhankinnan edistämiseksi.
- Liitto on osallistunut pelastusalan erilaisiin seminaareihin pyydytyin asiantuntijaesityksin.
- Yhdessä SPPL:n ja SPEKinkanssa on valmisteltu pelastusalan päällystön ajankohtaispäivien sopimuspalokuntaosuus.

Palotutkimusraati ry

Palotutkimusraati ry sai Palosuojelurahastolta vuodelle 2016 yleisavustusta 17 000 euroa.

Vuosi 2016 oli palotutkimusraati ry:n kahdeskymmenesviides toimintavuosi rekisteröitynä yhdistyksenä. Yhdistys jatkaa vuonna 1982 perustetun palotutkimuksen kehittämisorganisaation toimintaa.

Toimintaedellytykset

Jäsenyhteisöjä oli vuoden 2016 lopussa seitsemän. Palotutkimusraadin jäsenyhteisöt olivat VTT, ympäristöministeriö, turvallisuus- ja kemikaalivirasto, SPEK, Palosuojelun Edistämmissäätiö ry ja Teräsrakenneyhdistys ry. Asiamiestehtävien hoitamisesta laadittiin yksivuotinen sopimus Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön kanssa. Varoja oli vuoden 2016 lopussa käytettävissä 26 083,32 euroa.

Toiminta ja toiminnan kehittäminen

Palotutkimusraati järjesti loppusyksystä 2016 miniseminaarin paloturvallisuuden tilasta ja sen mittaamisesta Suomessa. Seminaariin osallistui 44 palotutkimuksen ja -turvallisuuden parissa työskentelevää henkilöä. Seminaarin tavoitteena oli koota eri tahojen yhteinen näkemys, herättää alalla keskustelua ja luoda pohjaa tutkimus- ja kehittämishankkeille.

Palotutkimusraadin johtokunta kävi keskustelua palotutkimusraadin toiminnan periaatteista ja käytännöistä (#Palotutkimusraati 2020). Todettiin, että raadin keskeisimmät tehtävät ovat edelleen verkostoituminen, tiedon välittäminen sekä tutkimuksen ja kehittämisen edistäminen. Palotutkimusraati on kartoittanut kokouksissaan tutkimusaiheita ja -teemoja, joista jatkossa tulisi saada tietoa sekä uusia viestintäkanavia tiedon välittämiseen.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry (SPEK) sai Palosuojelurahastolta vuodelle 2016 yleisavustusta 2 200 000 euroa.

Koulutustoiminta

Kuluneena vuonna SPEK keskittyi täydentämään oppimisympäristössä edu.spek.fi kaikkia dokumentteja, jotka liittyvät toisiinsa eri kursseilla. Jatkossa opiskelu on monimuotoista, joten itseopiskelun osuutta rakennettiin oppimisympäristössä. Pelastustoimintaan osallistuvan vapaaehtois- ja sopimushenkilöstön osaamisen kehittämistä tukeva aineisto on nyt vapaasti hyödynnettävissä yhteisen oppimisympäristön kautta.

Kursseihin liittyen SPEK tuotti lähes sata erilaista videota, jotka auttavat opiskelijaa itseopiskelussa ja toisaalta palokuntaa omassa osuudessa. Oppimisympäristöön palokuntien saataville tuotettiin sähköisiä dokumentteja koulutusoppaiden

muodossa sekä täydennyskoulutusaineistoa. Oppimisympäristön osaamistilien määrä oli vuodenvaihteessa yli tuhat ja opettajaoikeuksia eli kurssinjohtajia oli yli 300.

Palokuntakoulutusyksikkö toteutti kurssinjohtajien ja kouluttajien koulutusta 184 kurssinjohtajalle yhdeksällä eri opintopäivällä, joissa perehdyttiin kyseisiä henkilöitä oppimisympäristön toimintoihin ja uusittuihin toteuttamisohjeisiin. Pohjois-Karjalan alueella järjestettiin Vauriotuhopuidenraivauskursseja lisääntyneiden myrskytilanteiden vuoksi. Haka Palokuntarekisteriin merkittyjä palokuntalaisia on yli 31 500.

Tutkimus

Vuonna 2016 valmistui neljä ja käynnistyi viisi uutta tutkimushanketta: *Kotitalouksien varautuminen Suomessa* -projekti selvitti kotitalouksien varautumisen tasoa häiriötilanteissa sekä varautumiseen liittyviä asenteita ja turvallisuustaitoja. *Ihmisten toiminta tulipaloissa* -selvityksessä tarkasteltiin, millaisissa tilanteissa ihmiset aiheuttavat rakennuspaloja, mitkä ovat yleisimpiä tulipalojen syttymissyitä sekä miten he toimivat tulipalojen syttyessä. *Vapaaehtoisten osallistuminen öljyntorjuntaan* -hankkeen tuotoksena syntyi useita oppaita vapaaehtoisten ja viranomaisten yhteistoiminnasta, vapaaehtoistoiminnan johtamisesta ja hallinnoimisesta sekä uusien vapaaehtoisten kouluttamisesta.

Paloturvallisuuskampanjoiden vaikuttavuus oli yhtenä kehittämiskohteena. *Kyläturvallisuus - tukea maaseudun asukkaiden omatoimiseen varautumiseen* -hankkeessa jatkettiin kyläturvallisuus -toimintamallin juurruttamista järjestämällä maanlaajuisesti turvallisuuskoulutuksia, rekrytoitiin uusia turvallisuuden yhdyshenkilöitä sekä ylläpidettiin yhdyshenkilörekisteriä.

Vuoden 2016 aikana käynnistyneet tutkimus- ja kehittämissankkeet käsittelevät asuinrakennusten pelastussuunnittelua, palokunnan toiminnan lopettamiseen ja aloittamiseen johtavia syitä, kansalaisten turvallisuuden tunnetta, paloturvallisuuden tilaa sekä erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden paloturvallisuutta ja pelastustoimintaa Suomessa.

Valistus ja neuvonta

Asumisen turvallisuutta parannettiin kääntämällä Paloturvallisuutta kotona – esite uusille kielille. Esitteessä turvapaikanhakijoille ja maahanmuuttajille annetaan käytännönläheistä ja selkokielistä tietoa kodin ja kerrostalon paloturvallisuuden ylläpitoon liittyvistä perusasioista, hätäilmoituksen tekemisestä ja alkusammutuksesta. Opas on nyt käännetty seuraaville kielille: arabia, farsi, kurdi, englanti, ranska, ruotsi, somali ja venäjä.

Vuonna 2016 SPEKin tiedotteet ylittivät uutiskynnyksen hyvin, ja niitä on näkynyt sellaisenaan tai editoituna paikallislehtien pääkirjoituksina ja muissa julkaisuissa. NouHätä! -kampanja on kahdessakymmenessä vuodessa kasvanut suurimmaksi

peruskoulussa yhdelle ikäluokalle järjestettäväksi kampanjaksi. Kampanjan juhlavuotena mukana oli 500 yläkoulua, joissa turvallisuusopetusta sai noin 40 000 oppilasta.

Paloturvallisuusviikkoa vietettiin viidettä kertaa, ja hankkeen osat olivat Päivä Paloasemalla, Oma paloharjoitus sekä Palovarointipäivä. Päivä Paloasemalla -tapahtuma järjestettiin 363 paloasemalla. Teemana oli Päivä palomiehenä. Kaikkiaan asemilla vieraili noin 95 000 kävijää. Oma paloharjoitus houkutteli ennätysmäiset 108 000 henkilöä parantamaan lähipiirin paloturvallisuutta kotona, taloyhtiössä, töissä, kouluissa ja päiväkodissa.

Vapaaehtoisen palokuntatoiminnan edistäminen

Palokunnille toteutettu suurin yksittäinen toimenpide vuoden aikana oli Palokuntasi parhaaksi -verkkoluentosarja. Yhteensä kymmentä luentoa seurasi suorana yli 412 henkilöä, ja luentoja on katsottu yhteensä yli 2000 kertaa. Kaikkiaan suorana luentoja seurattiin yhteensä yli 238 tuntia. Luennoista laadittiin verkkojulkaisu, josta voi jälkikäteen katsoa luennot tallenteena (www.spek.fi/verkkoluento).

Kuva 7. Paloturvallisuusviikko näkyi myös monipuolisena mediakampanjana TV-kanavilla, radiossa, elokuvateattereissa, netissä sekä valomainoksissa. Kampanjan kontaktimäärä oli 32,9 miljoonaa. Aikakauslehtien liitto valitsi Paloturvallisuusviikon yhdeksi joulukuun parhaista aikakauslehtimainoksista.

Kuva 8. Pohjois-Suomen ja Lapin palokuntanuorten leirillä järjestetyn Oulan-Malja -kilpailun vauhtia. Kuva: Samuli Rosenberg.

Palokuntatoiminnan tueksi on laadittu toimintaohjelmaa vapaaehtoisen palokuntatoiminnan kehittämiseksi, ja vuoden aikana yli 200 palokuntalaista on osallistunut nykytilan arviointiin. Länsi-Suomen Pelastusalan Liiton järjestämät Tulimeri-risteily ja palokuntanuorisoleiri ovat säilyttäneet suosionsa, ja niillä oli yhteensä yli 3 000 osallistujaa.

Kansainvälinen toiminta

Verkostotoiminnan ja tiedonvaihdon edistämiseksi järjestettiin yhteistyössä Sisäministeriön ja Elisabeth Rehnin Bank of Ideas:n kanssa keskustelutilaisuuden turvallisesta ja kriinkestävästä pohjolasta. Kansainvälisen kattojärjestötoiminnan kannalta merkittävin tapahtuma oli syyskuussa Helsingissä järjestetty CTIF:n vuosittainen Delegates' Assembly, joka näkyi myös SPEKin toiminnassa. Tilaisuuteen osallistui yli 100 delegaattia lähes 30 eri maasta.

SPEKin kansainvälisen toiminnan asiantuntija toimi vuoden 2016 aikana CTIF-toimintojen hallinto- ja talouspalveluiden koordinaattorina sekä komissio- ja työryhmäedustajien apuna kattojärjestön työssä. CTIF:in ohella SPEK oli mukana myös CFPA-E:n toiminnassa aktiivisesti vuoden 2016 aikana.

Palotarus kurssi- ja leirikeskus

Palotaruksen kurssi- ja leirialueen käyttö on keskittynyt kevään ja syksyn väliseen aikaan, ja käyttäjämäärät ovat aika lailla vakiintuneet. Vuoden aikana aluetta käytettiin 61 vuorokautta 28 eri tapahtumassa. Alueella järjestettyjen tapahtumien osallistujamäärä oli 1445 ja majoitusvuorokausia kertyi kaikkiaan 5772.

Erityisavustukset tutkimus- ja kehittämishankkeisiin

Tutkimus- ja kehityshankkeisiin, valistukseen ja neuvontaan, oppimateriaaliin, standardisointiin sekä henkilökohtaisiin apurahoihin ja stipendeihin liittyviä päätöksiä tehtäessä huomioitiin erityisesti hankkeet, jotka kohdistuvat pelastustoimen tutkimusohjelman mukaisiin teemoihin. Lisäksi hankkeiden vaikuttavuuden merkitystä korostettiin jo hakuvaiheessa.

Myönnettyissä erityisavustuksissa painottuivat mm. pelastustoimen kehittämishanke, pelastuslaitosten yhteinen ICT-hanke, Työterveyslaitoksen selvitys pelastushenkilöstön työvuorojärjestelmästä, Varanto -hanke sekä pelastustoiminnan tehostaminen moniviranomaisyhteistyöllä -jatko-hanke. Avustuksella toteutettiin myös suurelle yleisölle suunnattuja palovalistukseen liittyviä mediakampanjoita sekä erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuja toiminnallisia valistuskampanjoita ja -tapahtumia.

Kertomusvuonna tutkimus- ja kehittämishankeavustuksiin myönnettiin yhteensä 3,21 miljoonaa euroa. Avustusmäärällä tuettiin yhteensä 27:ää tulipalojen ehkäisyä ja pelastustoimintaa edistävää hanketta.

Innovaatiopalkinto 2016

Palosuojelurahaston Innovaatiopalkinto jaetaan vuosittain tunnustuksena pelastustoimeen kohdistuneesta ansiokkaas-

Kuva 9. Keski-Suomen pelastuslaitos toteutti 1.1.2015–30.11.2016 välisenä aikana MOVI4 jatkohankkeen (Pelastustoiminnan tehostaminen moniviranomaisyhteistyöllä -hanke), johon Palosuojelurahasto myönsi avustusta 136 400 euroa. Uusi pelastuslaitosten yhteinen ICT-hanke aloitti toimintansa 1.9.2016. MOVI4 hankkeen jatkotyöstö ja hallinnointi siirtyy Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitokselle. Valokuva on otettu pelastustoimen ERICA-pääkäyttäjien koulutuksesta.

ta innovaatiosta. Määräaikaan mennessä rahastoon saapui 16 ehdotusta. Innovaatiopalkintoraati käsitteli ehdotukset kokouksessaan keväällä ja Palosuojelurahaston hallitus valitsi palkinnon saajan valintaraadin esityksestä. Innovaatiopalkinnon ja jaetun ensimmäisen sijan vuonna 2016 saivat palomestari Harri Huumo innovaatiopalkintoehdotuksella Läpivientisuoja sekä palomies-sairaankuljettaja Jussi Henrikki Rautio innovaatiopalkintoehdotuksella Rescuebusters -peli.

Läpivientisuoja on patentoitu keksintö, jonka tarkoituksena on ehkäistä kevytsavuhormien läpivientien aiheuttamia rakennuspaloja. Pitkän lämmitysjakson aikana savuhormin läpiviennin eristevilla varaa lämpöä itseensä ja pahimmillaan eristeen lämpötila nousee rakenteita sytyttävälle tasolle. Läpivientisuoja on kehitetty korvaamaan nykyiset villaeristeellä toteutetut läpiviennit metallisille kevytsavuhormeille. Läpivientisuoja asennetaan metallisen kevytsavuhormin ympärille. Tuotteen innovaatio liittyy läpivientisuojan toteutukseen, jossa lämmöneristys ja -haihdutus tapahtuvat kevytsoran ja läpiviennin sisäpinnassa olevien urien avulla. Eristeenä kevytsora ei painu kasaan kuten villa. Asennustapa mahdollistaa tuotteen asentamisen niin uudisrakennuksiin kuin jälkiasennuksena vanhoihin kohteisiin.

Rescuebusters -pelissä on kyse kehityskelpoisesta ja innovatiivisesta paloturvallisuuspelistä, joka lisää tietoa oikeanlaisista toimintatavoista tulipaloissa ja siten parantaa paloturvallisuutta. *Rescuebusters* -peli on suunnattu kouluille opetuksen tueksi ja integroitu osaksi opetusta, jolloin se on hyödyllinen työkalu opettajille ja vanhemmille sekä opettavainen ja innostava peli lapsille ja nuorille. Peli on kehitetty luokkaympäristöön, tuotteistaminen sekä pelin jalkauttaminen on kehitetty pitkälle ja tuote on toiminnallinen sekä visuaalisesti viimeistelty. Ennaltaehkäisyn näkökulma on pelissä vahvasti mukana, erityisesti vaaratilanteiden havainnointiosioissa. Pelin lähtökohtana on paloturvallisuus, joka on jaettu ennaltaehkäisyyn, alkusammutukseen, toimintaan tulipaloissa ja hätänumeroon soittamiseen.

Rahaston Innovaatiopalkinto sai kertomusvuonna paljon julkisuutta ja Innovaatiopalkinnosta 2016 valmistettiin rahastossa esitysvideo, jonka voi katsoa osoitteesta: <https://www.youtube.com/watch?v=HrlishcEd6o&feature=youtu.be>

Avustusten vaikuttavuusarvioinnit

Rahastossa on viime vuosien aikana toteutettu ulkopuoliset vaikuttavuusarvioinnit myönnettyistä avustuksista

Kuva 10. Palosuojelurahaston vuoden 2016 Innovaatiopalkinnon saivat palomestarina työskentelevä Harri Huumo Jokilaaksojen pelastuslaitoksesta (oikealla) sekä palomies-sairaankuljettaja Jussi-Henrikki Rautio Pirkanmaan pelastuslaitoksesta (keskellä). Kuva on otettu palkinnonjakotilaisuudesta 14.10.2016 Jyväskylässä. Palkinnon jakoi rahaston hallituksen puheenjohtaja Kari Hannus. Kuva: Pelastustieto, Esa Aalto.

avustustyypeittäin. Pelastusalan järjestöjen yleisavustusten vaikuttavuusarviointi toteutettiin jo vuonna 2012, rakennushankkeiden ulkopuolinen vaikuttavuusarviointi vuonna 2014 ja kalustohankkeiden vaikuttavuusarviointi vuonna 2015. Vaikuttavuusarviointien tavoitteena on ollut rahaston strategian mukaisesti saavuttaa paras mahdollinen vaikutus jokaiselle myönnetylle avustuseurolle.

Kalustohankeavustusten osalta arvioitsijat suosittelivat, että kalustohankeavustusten vaikuttavuuden tehostamiseksi avustusrahaa kaksinkertaistettaisiin. Arvioitsijat ehdottivat, että sopimuspalokunnille varataan kiinteä summa (esim. 10–20 % kalustoavustuksista) suurempia hankintoja varten. Arvioitsijat esittivät, että sopimuspalokuntien pienavustukset säilytetään omana hakumuotonaan. Vaikuttavuusarviointien tuloksia tullaan hyödyntämään tulevina vuosina.

Kertomusvuonna rahaston hallitus syventyi käsittelemään omassa kehittämissä päivässään kalustohankkeiden avustuseriaatteita sekä linjauksia.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus, tuottavuus ja laadunhallinta

Palosuojelurahaston toiminnallinen tehokkuus koostuu toiminnan volyyymistä, toiminnan tuottavuudesta ja taloudellisuudesta sekä laadunhallinnasta.

Toiminnan volyyymi on kasvanut, mikä johtuu osittain rahaston suorittamista rakennushankkeiden takaisinperintäpäätöksistä, jotka työllistivät sihteeristöä kertomusvuonna. Rahaston hallituksessa tehtiin kertomusvuonna myös aiem-

paa enemmän muita hallinnollisia päätöksiä. Päätösmäärän kasvusta sekä matalista toiminnan kuluista johtuen taloudellisuuden tunnusluvut olivat tehostuneet selvästi. Tuottavuuden tunnusluvuissa oli hienoista laskua, mikä johtui siitä, että rahastossa oli kertomusvuonna kolme viranhaltijaa sekä harjoittelija. Laadunhallinta on pysynyt hyvällä tasolla.

1.3.1 Toiminnan volyymi

Vuoden 2016 aikana hallituksessa tehtiin yhteensä 379 päätöstä. Näistä avustuspäätöksiä oli 276, muutos- ja jatkoaikapäätöksiä 19, takaisinperintäpäätöksiä 22, hallinnollisia päätöksiä 14 ja muita päätöksiä 48.

Rahaston sihteeristössä on ollut kertomusvuonna 3,98 henkilötyövuoden työpanos. Tämä on suurempi kuin edellisvuonna (3,51). Huomioitavaa on, että tuottavuuslaskelmien henkilötyövuosiin on laskettu vain rahaston oma henkilöstö.

Toiminnan volyymi kasvoi kertomusvuonna (taulukko 6). Sihteeristön käsittelemien tilitysten määrä (288 kpl) nousi edellisvuodesta (267 kpl), samoin sihteeristössä käsiteltyjen asioiden määrä. Strategian toimenpänön, vaikuttavuusarviointeihin, kyselyjen toteuttamiseen, rahaston sisäiseen valvontahankkeeseen tai muihin kehittämistoimenpiteisiin käytetty työpanos ei näy laskelmissa.

Rahaston hallituksessa vuonna 2016 tehtyjen avustuspäätösten määrä (276 kpl) oli hieman pienempi kuin edellisvuonna (298 kpl), myönteisten päätösten määrä (215 kpl) oli puolestaan edellisvuotta (203 kpl) suurempi (taulukko 7). Yhteensä rahastosta haettiin avustusta 22,51 miljoonaa euroa (vuonna 2015: 31,79 miljoonaa euroa) ja myönnettiin 10,96 miljoonaa euroa (vuonna 2015: 10,14 miljoonaa euroa). Myönnetty avustus oli 48,7 % suhteessa haettuun avustukseen (vuonna 2015: 31,9 %).

Kaikki avustuspäätökset tehdään rahaston hallituksen kokouksissa, joita oli kertomusvuonna yhteensä kuusi. Yleisiä erityisavustukset haetaan määräaikoina ja valmistellaan ennalta sovittuun hallituksen kokoukseen. Poikkeuksena ovat sopimuspalokuntien palovaruste- ja laitehankintoihin suunnatut alle 12 500 euron pienavustukset, joita voi hakea rahastosta ilman määräaikaa. Näistä hakemuksista päätökset tehdään pääsääntöisesti saapumista seuraavassa hallituksen kokouksessa edellyttäen, että hakija on toimittanut kaikki päätöksentekoon tarvittavat asiakirjat ja seuraavaan hallituksen kokoukseen on vähintään kaksi viikkoa aikaa.

Innovaatiopalkinto työllistää sihteeristöä paljon valmistelun ja käsittelyn osilta, vaikkei tämä päätösmäärässä tai tehokkuusluvuissa näy. Hakuprosessi tuottaa vuosittain yhden avustuspäätöksen (voittajan) vaikka rahastoon saapuuki noin 20 innovaatiopalkintoehdotusta, jotka käsitellään asiantuntijaraadissa sekä sihteeristössä.

1.3.2 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus

Rahaston taloudellisuuden tunnuslukuja on havainnollistettu taulukkoon 8. Taulukossa kuvattu taloudellisuus 1 on laskettu jakamalla rahaston tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut vuoden aikana tehtyjen päätösten kokonaismäärällä ja taloudellisuus 2 jakamalla toiminnan kulut sihteeristön käsittelemien asioiden määrällä. Tuottavuus 1 on laskettu jakamalla vuoden aikana tehtyjen päätösten määrä sihteeristön henkilötyövuosilla ja tuottavuus 2 vastaavasti jakamalla vuoden aikana käsiteltyjen asioiden määrä sihteeristön henkilötyövuosilla.

Taloudellisuusluvuista toiminnan kulut päätöstä kohti sekä toiminnan kulut käsiteltävää asiaa kohden laskivat edelleen. Tuottavuusluvut puolestaan laskivat hivenen johtuen sihteeristön henkilötyövuosien määrän noususta. Toiminnan kulut ovat pysyneet alhaisina, vajaan kolmen prosentin tasolla.

1.3.3 Laadunhallinta

Avustushakemusten ja tilitysten käsittelyajat rahastossa

Rahasto on asettanut itselleen kolmen kuukauden tavoiteajan hakemusten käsittelylle. Tavoiteaika lasketaan siitä, kun hakemus saapuu rahastoon. Määräaikoina haettavien avustusten osalta tavoiteaika lasketaan määräajan päättymispäivästä. Rahaston kokousrytmin vuoksi erityisesti kesäaikaan on kolmen kuukauden tavoiteaika ollut vaikea saavuttaa. Rahaston hallitus päättikin marraskuussa 2016 siirtyä neljän kuukauden tavoiteaikaan hakemusten käsittelyssä ensi vuodesta alkaen. Hakemusten käsittelyajat ovat kuitenkin olleet kohtuullisia, sillä 86,59 prosenttiin hakemuksista tehtiin päätös kolmen kuukauden tavoiteajan sisällä. Tavoiteajan ylittäneitä hakemuksia oli 37 kpl ja pisin käsittelyaika oli 107 päivää. Tunnusluvut kuvataan taulukossa 9 (Avustusten ja tilitysten käsittelyajat rahastossa).

Erityisavustukset maksetaan hakijalle pääsääntöisesti jälkikäteen tositteellista tilitystä vastaan. Rahasto on asettanut itselleen tavoitteen käsitellä saapuvat tilityshakemukset kahdessa kuukaudessa niiden saapumisesta. Tilityshakemuksista 97,22 % (279 kpl) käsiteltiin tavoiteajassa.

Avustustoiminnan ja sisäisten prosessien laadukkuus

Rahaston päätöksenteon ja avustettavan toiminnan laadun varmistamista tehdään monin keinoin. Avustus- ja maksatushakemuksia varten on rahaston internetsivuilla sähköisesti täytettävät haku- ja tilityslomakkeet ja niille täyttöohjeet. Määräaikoina tapahtuvista avustushauista tiedotetaan laajasti hakijakuntaa ja avustuksen hakukirjeissä ohjeistetaan avustuksen hakijoita yksityiskohtaisesti. Rahastolla on käytössään myös yleiset avustushakuohjeet, jotka ohjaavat hakijoita hakemaan oikeaa avustustyyppiä oikealla lomakkeella ja oikeaan aikaan.

Hakemusten laadukkuutta varmistetaan mm. määrämuo-
toisin lausuntomenettelyin. Kalusto- ja rakennushankehake-
musten osalta aluehallintovirasto lisäksi tarkastaa ja asettaa
tärkeysjärjestykseen alueensa hakemukset. Menettelyllä on
haluttu varmistaa alueellisen tietämyksen ja alueen tarpei-
den esille tuleminen päätöksenteon tueksi. Kertomusvuonna
aluehallintovirasto asetti tärkeysjärjestykseen ensimmäistä
kertaa rakennushankkeet erikseen sopimuspalokuntahank-
keiden ja kuntien hankkeiden osalta. Hallitus tulee jatkossa
pohtimaan aluehallintavirastojen roolia rakennus- ja kalus-
tohankeiden arviointiprosessissa. Lisäksi pelastustoimen it-
sehallintoalueuudistukseen liittyen jatkossa arvioidaan alue-
hallintovirastojen roolia avustuksenhakuprosesseissa.

Tutkimus- ja kehittämishankkeisiin haettavien erityisavus-
tusten osalta hakijan tulee toimittaa hakemuksen liitteenä
vaikuttavuustavoitetaulukko, jolla varmistetaan se, että ha-
kija on pohtinut jo hakuvaiheessa hankkeen vaikuttavuutta.
Ennen päätösesitysten laatimista tutkimus- ja kehittä-
mishankkeiden laadukkuutta arvioi sihteeristön vetämänä
asiantuntijaraati, johon on koottu kymmenen pelastusalan
asiantuntijaa. Vuodesta 2014 asiantuntijaraadilla on ollut
käytössään hankearviointikehikko, jota kertomusvuonna
kehitettiin ja yksinkertaistettiin saadun palautteen pohjal-
ta. Hankearvioinnit voi nyt myös tehdä sähköisesti webpro-
pol-linkkien kautta.

Palosuojelurahaston päätökseen saa hakea oikaisua 30 päivän
kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Vuonna 2013 oikaisu-
vaatimuksia käsiteltiin Palosuojelurahastossa 1 kpl, vuonna
2014 yhteensä 2 kpl ja vuonna 2015 oikaisuvaatimuksia ei ol-
lut lainkaan.

Vuonna 2016 rahastoon saapui 6 oikaisuvaatimusta, joista
päätökset tehdään alkuvuodesta 2017. Oikaisuvaatimus-
ten lisääntyminen johtuu rakennusavustusten sisäisestä
valvontahankkeesta. Valvontahankkeessa selvitettiin kyselyllä
sitä, missä käytössä paloasema on tällä hetkellä ja sisältääkö
asema tiloja, jotka eivät tällä hetkellä ole tai jotka eivät jos-
sain vaiheessa ole olleet pelastustoimen käytössä. Rahaston
myöntämien rakennushankeavustusten käyttöaika on 30
vuotta. Kertomusvuonna tehtiin ensimmäiset takaisinperin-
täpäätökset. Osa takaisinperintäpäätöksen saaneista on jättä-
nyt rahastoon oikaisuvaatimuksen. Kertomusvuonna näiden
rakennusavustusten takaisinperintäpäätösten kautta palautui
rahastoon yhteensä 152 134 avustuseuroa kahdeltatoista eri
taholta ja omaehtoisista takaisinperinnöistä yhteensä 74 790
euroa kahdelta taholta.

Rahaston hallitus arvioi että vuonna 2017 rahastoon palautuu
noin 200 000 euroa rakennusavustusten sisäisen valvontahan-
kepäästösten kautta, mikä summa otetaan huomioon uusia
rakennus- tai kalustohankepäätöksiä tehtäessä keväällä 2017.

Sähköinen asiakirjahallinta ja asiointi

Rahaston sähköiseen asiointialustaan liittyvä määrittelytyö
käynnistettiin tammikuussa 2015. Hanke on kuitenkin keskey-
tetty, sillä käynnissä olevalla valtakunnallisella pelastustoimen
uudistushankkeella voi olla merkittäviä vaikutuksia rahaston
avustuskohteisiin ja avustuksen saajiin ja sitä myötä sähköiseen
asiointialustaan ja sen määrittelytyöhön. Sähköisen asiointialus-
tan kehitystyötä jatketaan, kun pelastustoimen uudistuksen
vaikutukset rahastolainsäädäntöön ja myönnettäviin avustus-
tyyppeihin tarkentuu ja kun sisäministeriön asianhallintajär-
jestelmän (ACTA) uudistamisprosessin mahdolliset vaikutukset
asiointialustan käytettävyyteen ja käyttöikäen ovat selvillä.

Taulukko 6. Palosuojelurahaston toiminnan volyyymi

Toiminnan volyyymi	2016	2015	2014
Hallituksen kokoukset, kpl	6	7	7
<i>Hallituksen tekemät päätökset yhteensä, kpl</i>	<i>379</i>	<i>344</i>	<i>336</i>
<i>avustuspäätökset, kpl</i>	<i>276</i>	<i>298</i>	<i>279</i>
<i>muutos- ja jatkoaikapäätökset, kpl</i>	<i>19</i>	<i>21</i>	<i>22</i>
<i>takaisinperintäpäätökset, kpl</i>	<i>22</i>	<i>0</i>	<i>5</i>
<i>hallinnolliset päätökset, kpl</i>	<i>14</i>	<i>9</i>	<i>13</i>
<i>oikaisupäätökset, kpl</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2</i>
<i>muut päätökset, kpl</i>	<i>48</i>	<i>16</i>	<i>15</i>
Sihteeristössä käsitellyt tilitykset, kpl	288	267	271
Sihteeristön käsittelemät asiat yhteensä, kpl	667	611	607
Päätöksiä hallituksen kokousta kohti, kpl	63	49	48
Asiantuntijaraadin ja innovaatiopalkintoraadin kokoukset yht., kpl	3	4	3
Julkaisut ja ulkopuoliset selvitykset	1	2	2
Sihteeristön henkilötyövuodet	3,98	3,51	3,98

Taulukko 7. Avustuspäätökset kokouksittain rahastossa

Avustuspäätökset ja käsittelykokous	2016		2015		2014	
	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €
Tehdyt avustuspäätökset yhteensä, lkm ja haettu avustus*	276	22 513 203	298	31 788 613	279	29 414 694
Myönnetty avustukset, lkm ja myönnteisten päätösten osuus saapuneista %	215	77,9 %	203	68,1 %	191	68,5 %
Myönnetty avustukset, lkm ja avustusmäärä (euroa)	215	10 963 241	203	10 135 691	191	9 869 682
Myönnetty avustukset, lkm ja avustusten keskiarvo, euroa	215	50 992	203	49 930	191	51 674
Hyväksytyjen hakemusten osuus ja myönnetty avustus suhteessa haettuun (%)	77,9 %	48,7 %	68,1 %	31,9 %	68,5 %	33,6 %
Yleisavustushakemukset (30.11.2016)	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €
Hakemukset, lkm ja haettu avustusmäärä	5	2 948 765	5	2 895 275	5	2 905 967
Myönnetty avustukset, lkm ja avustusmäärä (euroa)	5	2 875 000	5	2 830 000	5	2 770 000
Hyväksytyjen hakemusten osuus ja myönnetty avustus suhteessa haettuun (%)	100,0 %	97,5 %	100,0 %	97,7 %	100,0 %	95,3 %
Tutkimus- ja kehityshankkeet, valistus, oppimateriaali, apurahat (16.2.2016, 22.3.2016 ja 31.8.2016)	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €
Hakemukset, lkm ja haettu avustusmäärä	49	6 839 384	59	4 893 368	51	4 863 695
Myönnetty avustukset, lkm ja avustusmäärä (euroa)	27	3 211 384	35	2 899 466	30	2 777 400
Hyväksytyjen hakemusten osuus ja myönnetty avustus suhteessa haettuun (%)	55,1 %	47,0 %	59,3 %	59,3 %	58,8 %	57,1 %
Kalustohankkeet (sis. järjestelmähankkeet) (26.5.2016)	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €
Hakemukset, lkm ja haettu avustusmäärä	80	3 116 458	104	5 585 040	92	5 610 522
Myönnetty avustukset, lkm ja avustusmäärä (euroa)	49	2 202 808	44	1 997 983	36	1 733 346
Hyväksytyjen hakemusten osuus ja myönnetty avustus suhteessa haettuun (%)	61,3 %	70,7 %	42,3 %	35,8 %	39,1 %	30,9 %
Rakennushankkeet (22.3.2016)	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €
Hakemukset, lkm ja haettu avustusmäärä **	20	9 185 634	22	18 083 590	25	15 735 136
Myönnetty avustukset, lkm ja avustusmäärä (euroa)	14	2 272 732	14	2 103 636	15	2 323 662
Hyväksytyjen hakemusten osuus ja myönnetty avustus suhteessa haettuun (%)	70,0 %	24,7 %	63,6 %	11,6 %	60,0 %	14,8 %
Sopimuspalokuntien pienkalusto (kaikki 6 kokousta)	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €	Kpl	Avustusmäärä €
Hakemukset, lkm ja haettu avustusmäärä	122	422 962	108	331 340	106	299 374,24
Myönnetty avustukset, lkm ja avustusmäärä (euroa)	120	401 317	105	304 606	105	265 274
Hyväksytyjen hakemusten osuus ja myönnetty avustus suhteessa haettuun (%)	98,4 %	94,9 %	97,2 %	91,9 %	99,1 %	88,6 %

* Haettu avustusmäärä (22 513 203 euroa) sisältää tiedot sekä myönteisen että kielteisen päätöksen saaneista hakemuksista.

** Rakennushankkeiden haettu avustusmäärä on laskennallisesti 40 % hakemuksissa ilmoitetuista kokonaiskustannuksista. Vuonna 2016 rakennushankkeiden kokonaiskustannukset olivat 22 964 085 euroa, josta 40 % on 9 185 634 euroa. Haettu avustus muilta osin: yleisavustukset 2 948 765 euroa, tutkimus- ja kehittämishankkeet 6 839 384 euroa, kalustohankkeet 3 116 458 euroa, pienavustukset 422 962 euroa.

Taulukko 8. Rahaston talous ja tunnusluvut

Rahaston talous	2016	2015	2014
Toiminnan kulut, euroa	283 691	286 681	318 288
Siirtotalouden menot, euroa	10 041 831	9 826 492	9 501 813
Palosuojelumaksukertymä, euroa	11 200 912	10 938 642	10 521 384
Uudet avustuspäätökset yhteensä, euroa	10 963 241	10 135 691	9 868 882
Rahaston varojen käyttösuunnitelma, euroa	10 800 000	10 350 000	10 105 000
Toteutunut rahaston varojen käyttö, euroa	11 201 932	10 362 372	10 187 170
Tunnusluvut	2016	2015	2014
Taloudellisuus 1: toiminnan kulut/hallituksen päätökset yhteensä, euroa	749	833	947
Taloudellisuus 2: toiminnan kulut/sihteeristön käsittelemät asiat, euroa	425	469	524
Tuottavuus 1: päätökset/sihteeristön htv	95,2	98,0	84,4
Tuottavuus 2: käsiteltävät asiat/sihteeristön htv	167,6	174,1	152,5
Sihteeristössä käsiteltävät asiat/kk, keskiarvo, kpl	55,6	50,9	50,6
Tehokkuus 1: Avustushakemuksista käsitelty 3 kk:n sisällä saapumisesta, %	86,59 %	91,95 %	90,0 %
Tehokkuus 2: Tilityksistä käsitelty 2 kk:n sisällä saapumisesta, %	97,21 %	89,14 %	98,2 %
Pisin hakemuksen tai tilityksen käsittelyaika, työpäivää	49	104	102
Toiminnan kulut suhteessa siirtotalouden menoihin, %	2,83 %	2,92 %	3,35 %
Toiminnan kulut suhteessa palosuojelumaksukertymään, %	2,53 %	2,62 %	3,03 %
Toiminnan suunnitelmällisuus: varojen käyttösuunnitelman toteuma, %	100,87 %	100,1 %	100,8 %

Taulukko 9. Avustusten ja tilitysten käsittelyajat rahastossa

Käsittelyajat rahastossa	2016		2015		2014	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Avustushakemukset						
0-3kk	239	86,59 %	274	91,95 %	251	90,0 %
3-6 kk	37	13,41 %	24	8,05 %	28	10,0 %
yli 6 kk	0	0 %	0	0 %	0	0,0 %
Tilityshakemukset						
0-2 kk	280	97,22 %	238	89,14 %	266	98,2 %
2-6 kk	8	2,78 %	29	10,86 %	5	1,8 %
yli 6 kk	0	0 %	0	0 %	0	0,0 %

Viestintä

Palosuojelurahaston internetsivut uudistuivat vuonna 2015. Sivujen kehittämistä jatketaan edelleen, jotta kaikki tarvittava tieto hakuprosessin eri vaiheista löytyisi helposti, myös pääsääntöisesti ruotsinkielisenä. Sivuilla on ajankohtaista tietoa ja kaikki keskeiset rahastoa koskevat materiaalit, kuten pöytäkirjat, päätöstiedotteet, lomakkeet, hakuprosesseihin liittyvät asiakirjat, tilityslomakkeet, lainsäädäntö, strategia, suunnitteluasiakirjat sekä yhteystiedot. Sisäministeriö ja palosuojelurahasto käyttävät hallinnonalan yhteistä asiankäsittelyjärjestelmää Actaa.

Kysely vakuutusalan edustajille 2016

Palosuojelurahasto toteutti kyselyn vakuutusalan asiantuntijoille paloturvallisuuteen liittyvistä muutoksista sekä paloturvallisuuden tulevaisuudennäkymistä. Kysely toteutettiin samansisältöisenä kuin viisi vuotta aiemmin (2011). Kyselyssä oli mukana yhteensä 7 vakuutusalan edustajaa eri vakuutusyhtiöistä ja Finanssialan Keskusliitto. Kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että paloturvallisuuteen liittyvissä asioissa tai palovahingoissa on tapahtunut muutoksia viime vuosien aikana, pääosin palovahinkojen määrän nähtiin lisääntyneen. Vähentyneeksi nähtiin tulitöistä johtuvat palovahingot. Vähentyminen koettiin osaltaan johtuvan tulityökoulutuksesta. Vakuutusalan edustajilta tiedusteltiin, minkälaisia

Palosuojelurahaston tutkimushankkeita pidetään hyödyllisinä vakuutusalan näkökulmasta. Vastauksia saatiin hyvin ja tutkimusaiheet vaihtelivat sähkölaitetutkimuksista asumisen turvallisuusratkaisuihin.

Tulosten perusteella turvallisuuskäyttäytymiseen liittyvät muutokset liittyivät ihmisten lisääntyneeseen tietämättömyyteen, osaamattomuuteen ja piittaamattomuuteen sekä heikentyneeseen turvallisuuskulttuuriin. Onnettomuusvahinkojen minimoinnissa tärkeää olisi vastaajien mukaan keskittyä etenkin sähköasennusten turvallisuuteen, sähköpaloihin, ikääntyvien henkilöiden paloturvallisuusasioihin ja ylipäänsä ennakointiin, tiedottamiseen, valistukseen sekä asumisen paloturvallisuuden kehittämiseen. Vastaajien mielestä paloturvallisuusasioissa tulisi vaikuttaa erityisesti nuorisoon, vanhuksiin, vajaakuntoisiin sekä lisäksi myös rakennusteollisuuteen. Lisäksi nykyinen rakentamisen monimutkaisuus ja rakennusten koon kasvaminen ennakoidaan johtavan arvaamattomiin riskeihin tulevaisuuden palotilanteissa. Tekniikan kehittymistä pidetään positiivisena asiana paloturvallisuudelle, kunhan tekniikka itsessään ei aiheuta vaaraa. Tekniikan näkökulmasta uusien sähkölaitteiden (polkupyörät, ajoneuvot jne.) lataaminen tulee lisääntymään ja vastaajat arvioivat, että ne tuovat tulevaisuudessa uudenlaisia paloturvallisuusriskejä. Sopimuspalokuntien nähdään olevan osaltaan tärkeässä roolissa kansalaisten valistamisessa ja sopimuspalokuntatoiminnan toimintaedellytyksiä tulisi ylläpitää.

Puolivakinaisten palokuntien mahdollisuus hakea pienavustusta

Palosuojelurahaston hallitus käsitteli kokouksessaan 31.8.2016 ns. puolivakinaisten palokuntien mahdollisuutta hakea avustusta Palosuojelurahastosta rahaston sihteeristön toteuttaman laajan kyselyn pohjalta. Kyselyssä selvitetiin yleisesti kaikki suomessa toimivat sopimuspalokunnat ja niiden toimintamuoto. Kyselyyn saatiin vastaukset kaikista pelastuslaitoksista. Lisäksi kysyttiin puolivakinaisten palokuntien toimintaa varten perustettujen palokuntayhdistysten tarpeesta hakea pienavustusta esimerkiksi nuoriso-osaston suojarusteisiin. Pelastuslaitoksista suuri osa kannatti pienavustusten myöntämistä myös puolivakinaisille palokuntayhdistyksille.

Palosuojelurahaston hallitus päättää, että vuodesta 2017 lähtien sopimuspalokuntien pienavustuksia voidaan myöntää myös puolivakinaisten palokuntien toimintaa varten perustetuille palokuntayhdistyksille. Avustusta voidaan myöntää, mikäli puolivakinaisen palokunta tekee pelastuslain 25 §:ssä tarkoitetun sopimuksen pelastuslaitoksen kanssa. Avustuksia myönnetään lähtökohtaisesti palokuntayhdistysten nuoriso-osastojen suojarusteiden hankintaan. Palokuntayhdistyksellä tulee olla pelastuslaitoksen kanssa palokuntasopimus nuoriso-osaston toiminnan jär-

jestämisestä ja hakemuksen liitteenä tulee olla pelastuslaitoksen puoltava lausunto. Avustukset ovat harkinnanvaraisia.

1.4 Henkilöstö ja henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Palosuojelurahaston hallitus päättää rahaston toiminnan ja talouden kannalta merkityksellisistä ja laajakantoisista asioista sekä huolehtii kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Rahastolain mukaan Palosuojelurahaston hallitukseen kuuluu hallituksen puheenjohtaja sekä seitsemän jäsentä, joilla jokaisella on varajäsen. Sisäministeriö nimeää hallituksen puheenjohtajan sekä jäsenet ja varajäsenet kerrallaan kolmen vuoden toimikaudeksi. Nykyisen hallituksen kausi alkoi 1.3.2014 ja päättyi 28.2.2017. Valtioneuvoston Palosuojelurahastosta antaman asetuksen 4 §:n mukaan hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja jäsenenä sisäministeriön pelastusosaston edustaja, kuntien keskusjärjestön edustaja, vakuutusalan keskusjärjestön edustaja sekä neljä muuta jäsentä. Vakiintuneen käytännön mukaan hallituksessa on ollut kaksi kansanedustajaa, yksi pelastusjohtaja ja pelastusalan järjestöjen edustaja.

Hallitus kokoontui kuusi kertaa vuoden 2016 aikana. Palosuojelurahaston hallituksella on ollut useiden vuosien ajan tapana pitää kokousten lisäksi yksi kehittämisseminaari, jossa käsitellään rahaston toimintaan liittyviä kehittämistoimenpiteitä ja pidetään alustuksia pelastustoimen ajankohtaisista teemoista. Kertomusvuoden kehittämisseminaari pidettiin Lahdessa Paavolan pelastusaseman tiloissa. Lisäksi rahaston hallitus piti kokouksen Varsinais-Suomessa Turun vanhalla keskuspaloasemalla.

Rahaston sihteeristö on sisäministeriön palveluksessa. Rahaston sihteeristössä on kertomusvuonna ollut kolme vakituista viranhaltijaa sekä harjoittelija. Rahaston sihteeristön tehtävät ja vastuunjako määritellään vuosittain toimenkuvissa sekä seuraavan vuoden työsuunnitelmassa, joka käsitellään hallituksen kokouksessa. Rahaston työntekijät käyvät tulos- ja kehityskeskustelut vuosittain sisäministeriön käytännön mukaisesti.

Palosuojelurahastolla ei ole rahaston henkisten voimavarojen hallintaan ja kehittämiseen liittyviä omia suunnitelmia tai ohjelmia, vaan rahaston sihteeristö kuuluu sisäministeriön suunnitelmien ja ohjelmien piiriin. Rahaston sihteeristöllä on mahdollisuus osallistua koulutuksiin myös rahaston erityistarpeet huomioiden.

Kuva 11. Palosuojelurahaston hallitus 1.1.2016 – 31.12.2016. Kuvassa Simo Tarvainen (ylärivi vasemmalta), Vesa-Pekka Tervo, Jari Hyvärinen, Petri Mero. Mika Kättö (alarivi vasemmalta), Kari Hannus, Kari Rajamäki, Anne Holmlund. Kuva: Perttu Vepsäläinen.

Palosuojelurahaston hallituksen kokoonpano on kertomuskaudella 1.1.–31.12.2016 seuraava:

Puheenjohtaja: **Kari Hannus**, apulaiskaupunginjohtaja, Porin kaupunki

Jäsenet:

Mika Kättö, lainsäädäntöjohtaja, sisäministeriö, varapuheenjohtaja
henkilökohtainen varajäsen Taito Vainio, neuvotteleva virkamies, sisäministeriö

Anne Holmlund, Satakunnan maakuntavaltuusto, II varapuheenjohtaja, sisäministeri 2007 – 2011
henkilökohtainen varajäsen Peter Östman, kansanedustaja

Jari Hyvärinen, pelastusjohtaja, pelastusalan järjestöt
henkilökohtainen varajäsen Brita Somerkoski, erikoistutkija

Petri Mero, johtava asiantuntija, Finanssialan Keskusliitto ry
henkilökohtainen varajäsen Risto Karhunen, johtaja, Finanssialan Keskusliitto ry

Vesa-Pekka Tervo (1.3.2016-), kehittämisspäällikkö, Suomen Kuntaliitto
henkilökohtainen varajäsen Jari Lepistö(16.12.2015-), koordinaattori, Suomen Kuntaliitto

Jussi Rahikainen (-29.2.2016), Pelastustoimen kehittämisspäällikkö, Suomen Kuntaliitto
henkilökohtainen varajäsen Kirsi Rontu(-15.12.2015), yhdyskuntatekniikan päällikkö

Kari Rajamäki, Pohjois-Savon maakuntavaltuusto, puheenjohtaja, sisäministeri 2003 – 2007
henkilökohtainen varajäsen Risto Kalliorinne, Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö, Palvelupäällikkö,
Sosiaalinen kuntoutus

Simo Tarvainen, pelastusjohtaja
henkilökohtainen varajäsen Jaakko Pukkinen, pelastusjohtaja

1.5 Tilinpäätösanalyysi

1.5.1 Rahoituksen rakenne

Palosuojelurahasto on valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto. Palosuojelurahaston tulot vuonna 2016 koostuivat lähes kokonaisuudessaan vakuutusyhtiöiden tilittämistä palosuojelumaksuista vuodelta 2015 (11 200 911,75 euroa). Palosuojelumaksukertymä oli noin 2,40 % suurempi kuin vuonna 2015 (10 938 641,73 euroa). Palosuojelurahastolain (306/2003) mukaan tulipalojen ehkäisyn ja pelastustoiminnan edistämiseksi on Suomessa olevasta palovakuutetusta kiinteästä ja irtaimesta omaisuudesta vuosittain suoritettava palosuojelumaksu. Palosuojelumaksun on velvollinen suorittamaan jokainen, joka harjoittaa vakuutusliikettä Suomessa. Ulkomaisella ETA-vakuutusyhtiöllä, joka harjoittaa Suomessa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa, on oltava Suomessa asiamies palosuojelumaksun suorittamista varten.

Palosuojelumaksukertymän muutokset johtuvat palovakuutusten maksutulokertymän suuruudesta, mihin vaikuttaa osaltaan yleinen taloudellinen toimeliaisuus sekä vakuutusmaksujen kehitys. Vuoden 2017 kertymän arvioidaan olevan 11,35 miljoonan euron tasolla.

1.5.2 Talousarvion toteutuminen

Palosuojelurahastolle laaditaan vuosittain strategian toteutussuunnitelma sekä taloussuunnitelma, joka pitää sisällään talousarvion ja käyttösuunnitelman. Palosuojelurahaston hallitus hyväksyi kokouksessaan 1.12.2015 talousarvion ja varojen käyttösuunnitelman vuodelle 2016. Tuolloin arvioitiin, että tilitettävät tulot olisivat noin 10,8 miljoonaa euroa, ja toteuma 11,20 miljoonaa euroa ylitti reilusti talousarvion. Vuoden 2016 talousarviossa arvioitiin aiempina vuosina annettuja päätöksiä maksettavan vuoden aikana n. 6,61 miljoonalla eurolla ja uusia päätöksiä tehtävän 10,8 miljoonalla

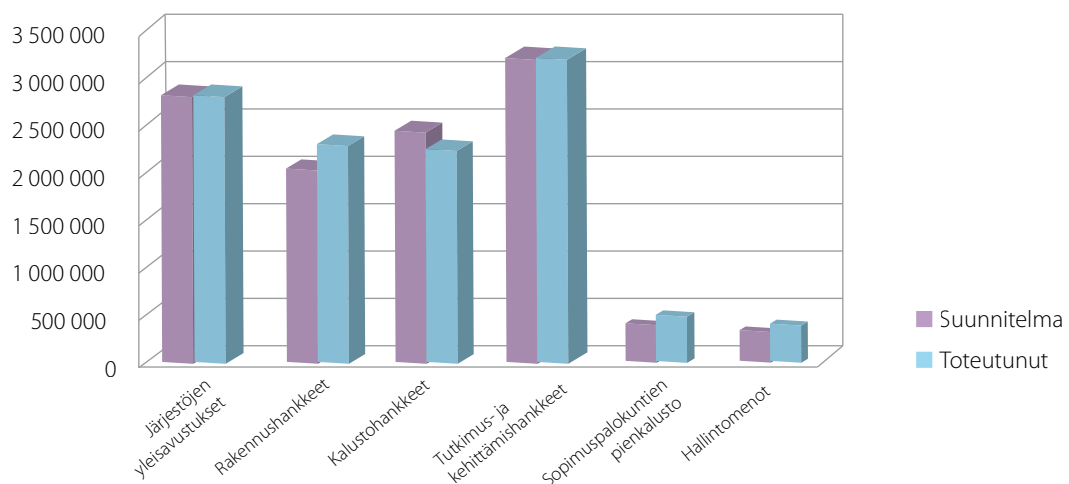
eurolla. Käyttösuunnitelman mukaisista uusista päätöksistä kohdistettaisiin rakennushankkeisiin 2,01 miljoonaa euroa, kalustohankkeisiin 2,4 miljoonaa euroa, järjestöjen yleisavustuksiin 2,84 miljoonaa euroa, tutkimus- ja kehityshankkeisiin 3,2 miljoonaa euroa ja sopimuspalokuntien pienavustuksiin 0,35 miljoonaa euroa.

Rakennushankkeisiin avustuksia myönnettiin kertomusvuonna 252 732 euroa enemmän ja kalustohankkeisiin 197 192 euroa vähemmän kuin suunniteltiin. Rakennus- ja kalustohankkeiden avustuspäätökset on aina ollut mahdollista tehdä osittain samanaikaisesti, jolloin avustusta on voinut tarvittaessa suunnata avustustyyppien välillä. Kertomusvuonna oli monia tärkeitä rakennushankkeita, joita rahasto päätti tukea. Sopimuspalokuntien pienkalustohankintoihin myönnettiin 51 317 euroa enemmän kuin talousarviossa suunniteltiin. Avustusehdot täyttäviä sopimuspalokuntien pienavustushakemuksia tuli kertomusvuonna odotettua enemmän.

Rahaston hallintomenoihin varattiin toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuodelle 2016 yhteensä 305 000 euroa. Toteutuneet hallintomenot olivat yhteensä 283 691 euroa (vuonna 2015: 286 681 euroa). Hallintomenot jäivät hieman alle budjetoidun. Kokonaisuudessaan taloussuunnitelma toteutui hyvin.

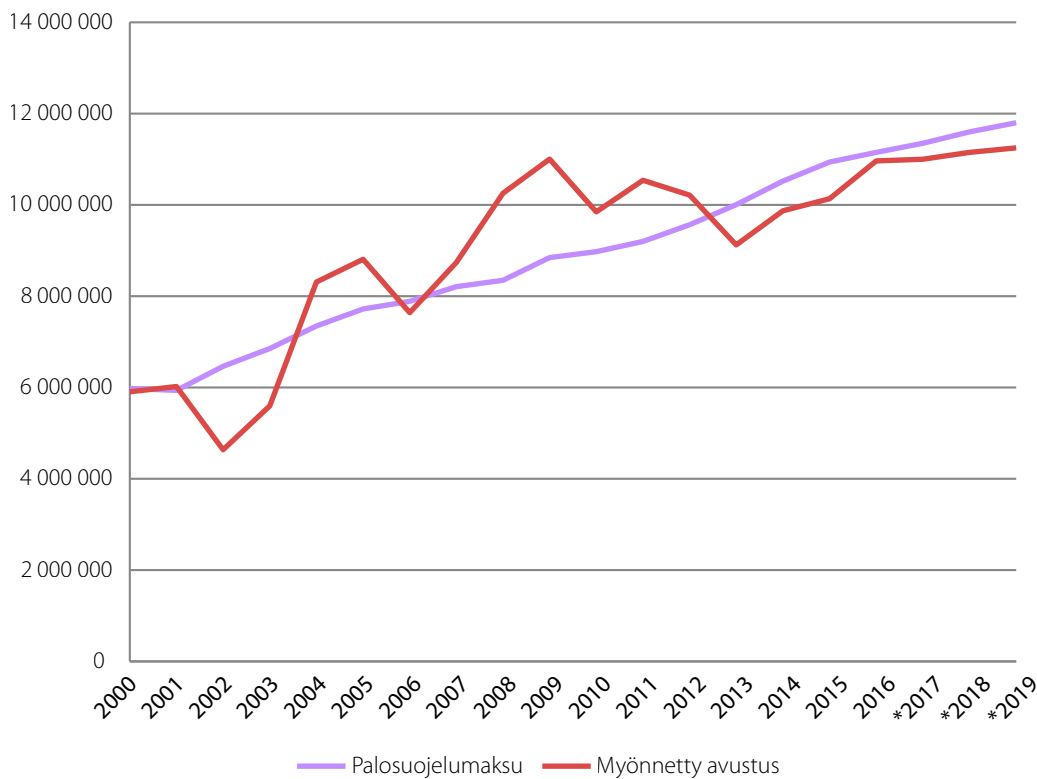
Tilinpäätöksen liitteen 2 luvut ja kaavion 3 (Talousarvion toteutumisvertailu vuonna 2016) luvut sisältävät kertomusvuoden aikana myönnetyt avustukset. Luvut eroavat tilinpäätöksen tuotto- ja kululaskelmassa esitetyistä siirtotalouden kuluista, jotka kuvaavat maksettuja avustuksia ja maksusitoumuksien muutosta. Myönnetyt avustukset maksetaan pääsääntöisesti myöntämisvuonna tai sitä seuraavina kahtena vuotena. Kaikista myönnetyistä avustuksista vuoden lopussa maksamatta oleva osuus (sitoumukset) esitetään kirjanpidossa rahaston lyhytaikaisissa veloissa.

Kaavio 3. Talousarvion toteutumisvertailu vuonna 2016

Kaavio 4. Palosuojelumaksu kertymä suhteessa myönnettyihin avustuksiin 2000-2019*

*Taloussuunnitelma 2017–2019

Palosuojelumaksukertymä on noussut suotuisasti (kaavio 4), jolloin myös avustusta voidaan myöntää entistä useammalle taholle. Palosuojelumaksukertymästä vähennetään hallintomenot, loput voidaan myöntää avustuksina palonehkäisyä ja pelastustoimintaa edistäviin hankkeisiin. Taloussuunnitelmassa on vuosille 2018–2019 varattu hallintomenoihin 450 000 euroa (2018) ja 550 000 euroa (2019), summassa on huomioitu rahaston sähköisen asiointialustan kehittämistyön mahdollisia kustannuksia. Myös vuodelle 2017 hallintomenoihin on arvioitu 320 000 euroa. Taloussuunnitelmassa vuosille 2017–2019 esitetty myönnettävän avustuksen määrä on arvioitu kohtuullisesti, sillä palosuojelumaksukertymä on arvio tulevilta vuosilta, ja arviota on mahdollista päivittää tarpeen mukaan.

Rahaston tavoitteena on jakaa vuosittain avustuksia palosuojelumaksukertymän verran hallintomenovähennyksen jälkeen. Vuonna 2016 tässä on onnistuttu hyvin. Palosuojelumaksukertymä ja myönnetty avustukset olivat lähellä tosiaan. Tavoitteen toteutumiseen on merkitystä arvioidun palosuojelumaksukertymän lisäksi avustusten alitoteumalla, avustuspalauduksilla sekä takaisinperinnöillä.

Kertomusvuonna vapautuneita sitoumuksia päätetyistä alitoteutuneista hankkeista oli yhteensä 561 786 euroa (vuonna 2015: 682 924 euroa, vuonna 2014: 316 131,52 euroa ja vuonna 2013: 406 749 euroa). Hankkeista 33 toteutettiin alle päätöksenmukaisen budjetin, joiden keskimääräinen alitoteuma oli 17 024 euroa. Hajonta alitoteumassa oli kuitenkin hankkeiden välillä suurta. Alitoteuma voidaan ottaa huomioon uusien hankepäätöksiä tehtäessä, varsinkin mikäli alitoteumasta saadaan tietoa hyvissä ajoin ennen vuoden loppua.

1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma

Tilinpäätöksessä esitetään euromääräiset tilikauden 2016 luvut ja vuoden 2015 vertailuluvut.

Palosuojelurahaston tulot vuonna 2016 koostuivat lähes yksinomaan vakuutusyhtiöiden tilittämistä palosuojelumaksuista vuodelta 2015 (11 200 911,75 euroa). Mahdollisesti tilittämättä jääneille maksusuorituksille määrätään viivästyskorkeaa (1.1.2009 alkaen 9,5 %). Rahastolla oli kertomusvuonna rahoitustuottoa 20 750 euroa, joka koostui loppuvuodesta

rahastoon maksettujen avustuspalautusten korko-osuuksista. Tämä summa on esitetty siirtotalouden kuluissa.

Toteutuneet hallintokulut olivat yhteensä 283 691 euroa ja ne olivat lähes saman verran kuin vuonna 2015 (286 681 euroa). Palosuojelurahaston hallinnon kulut ovat vuoden 2015 kaltaiset. Palosuojelumaksukertymään verrattuna hallintokulujen osuus on hyvin alhainen, 2,53 % palosuojelumaksukertymästä (vuonna 2015: 2,62 %). Tuotto- ja kululaskelman henkilöstökulut (23 283,81 euroa) sisältävät ainoastaan hallituksen palkkiot. Sihteeristön palkkakulut sisältyvät palveluiden ostoihin.

Palveluiden ostot (sis. kaikki 43 -alkuiset tilit) olivat vuonna 2016 yhteensä 245 881,63 euroa. Vuonna 2015 palveluiden ostot olivat yhteensä 246 737,33 euroa. Palveluiden ostot valtion virastoilta ja laitoksilta -tili (43950000) sisältää kolmihenkisen sihteeristön sekä harjoittelijan palkkakustannukset sekä valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen sopimuslaskutukset. Tilin (43950000) kustannukset olivat kertomusvuonna 232 315,45 euroa. Tilin 43950000 kustannuksissa on sihteeristön palkat sekä Palkeiden palvelumaksut. Palosuojelurahastolla ei ole Valtorin palvelumaksuja. Vuonna 2015 tilin (43950000) kustannukset olivat 205 364 euroa. Palkeiden sopimuslaskutusten toteuma oli kertomusvuonna 14 446,20 euroa, ja hallinnon tietotekniikkakeskuksen 0 euroa. Vuonna 2015 Palkeiden sopimuslaskutusten toteuma oli 11 045,76 euroa ja hallinnon tietotekniikkakeskuksen 1 347,50 euroa. Ulkopuolisten palkkiot olivat 19 634 euroa sekä matkustuspalvelut 8 006,57 euroa.

Siirtotalouden kulujen vaihtelu aiheutuu sekä myönnettyjen avustusten määrän vaihtelusta että rahastoon tuloutetuista avustuseuroista niiden hankkeiden osalta, jotka ovat päättyneet ja joista avustusta on jäänyt käyttämättä. Siirtotalouden kulut vuonna 2016 olivat 10 041 831 euroa. Vuonna 2015 siirtotalouden kulut olivat 9 286 492 euroa. Vuoden 2015 alussa siirtotalouden kululuokittelua muutettiin vastamaan kansantalouden tilinpitoluokittelua. Kulut paikallishallinnolle vastaavat sisällöltään vuoden 2014 ryhmittelyä kulut kunnille. Kulut valtionhallinnolle sisältää kulut valtion talousarvion taloudelle ja yliopistoille. Vuoden 2016 ja 2015 kulut ovat vertailukelpoiset.

Kulut paikallishallinnolle olivat kertomusvuonna 4 458 800 euroa, ja määrä oli 1 249 612 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kulut olivat 5 256 410,64 euroa. Vuonna 2015 voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kulut olivat 4 739 347 euroa. Kulut valtionhallinnolle olivat puolestaan 265 647 euroa. Vuonna 2015 vastaavat kulut olivat 1 301 678 euroa. Kulut elinkeinoelämälle olivat miinusmerkkiset -2 170 euroa, kun vuonna 2015 ne olivat 33 841 euroa.

Kulujen vuosittainen vaihtelu on ollut tavanomaista. Vuodesta 2015 alkaen avustuspalautukset on kirjattu kyseessä olevan kulutilin oikaisuksi. Kesäkuussa 2016 otettiin rahastossa käyttöön Kieku -seurantakohde 1, jolla kerätään tiedot takaisinperinnöistä sekä omaehtoisista takaisinperinnöistä. Vuonna 2016 takaisinperintöjen kautta palautui yhteensä 152 134 avustuseuroa ja omaehtoisista takaisinperinnöistä yhteensä 136 743,36 euroa. Näiden palautuksien lisäksi kulutilin oikaisuna on aiempina vuosina myönnettyjen sitoumusten käyttämättä jääneet osuudet, jonka johdosta esimerkiksi kulut elinkeinoelämälle ovat tilinpäätöksessä miinuksella.

Tilikauden tuottojäämä oli kertomusvuonna 871 743,95 euroa. Tuottojäämä oli 483 456 euroa pienempi kuin edellisvuonna; 1 355 199,93 euroa. Ero johtuu siitä, että siirtotalouden kulut vuonna 2016 olivat 755 338 euroa suuremmat kuin vuonna 2015 ja palosuojelumaksukertymä 262 270 suurempi kuin vuonna 2015. Tilikauden tuottojäämä on kirjattu taseeseen oman pääoman lisäykseksi.

1.5.4 Tase

Palosuojelurahaston rahoitusvarat (yhdistytilisaatava valtiolta) olivat tilikauden alussa yhteensä 18 260 601,71 ja lopussa 20 287 564,79 euroa. Rahaston saataville valtiolta ei makseta korkoa.

Rahaston lyhytaikainen vieras pääoma oli tilikauden lopussa 11 151 069,13 euroa, joista lyhytaikaisia ostovelkoja oli 837 273,09 euroa (edellisen vuoden lopussa 822 301,55 euroa) ja Palosuojelurahaston aiempiin päätöksiin perustuvia maksamattomia sitoumuksia 10 312 348 euroa (edellisen vuoden lopussa 9 171 985 euroa). Nämä sitoumukset näkyvät rahaston lyhytaikaisissa siirtovelloissa.

Palosuojelurahaston saamisten vakuutusyhtiöiltä ja muilta maksuvelvollisilta vuodelta 2016 arvioidaan olevan noin 11,35 miljoonaa euroa. Vakuutusyhtiöiden perimiin palovakuutusmaksuihin sisältyvä 3 prosentin palosuojelumaksuosuus esiintyy yhtiöiden taseissa 31.12.2015 velkana valtiolle, ja se on vähennetty yhtiöiden vakuutusmaksutulosta. Kyseiset palosuojelumaksut tulee palosuojelurahastolain 5 §:n mukaan tulouttaa Palosuojelurahastolle viimeistään 31.12.2017. Nämä eivät esiinny saamisina Palosuojelurahaston kirjanpidossa.

Vuoden 2017 yleisavustuspäätökset (2 875 000 euroa) tehtiin hallituksen kokouksessa 30.11.2016. Yleisavustukset tullaan maksamaan hakijoille pääsääntöisesti jälkikäteen tosittelista tilitystä vastaan kolmessa jaksossa vuoden 2017 aikana. Kullekin jaksolle voidaan myöntää ennakkoa hakemuksesta. Nämä sitoumukset eivät ole mukana vuoden 2016 taseen lyhytaikaisissa siirtovelloissa vaan ne katsotaan vuoden 2017

sitoumuksiksi ja ne on lisätty 1.1.2017 uusina päätöksinä rahaston siirtotalouden kuluihin ja lyhytaikaisiin siirtovelkoihin.

Tilikaudelta jäi 871 743,95 euron tuottojäämä. Tuottojäämän siirron jälkeen oma pääoma on 9 136 495,66 euroa. Edellä selostetun perusteella rahaston tosiasiallinen maksuvalmius ja taloudellinen asema ovat säilyneet erinomaisina.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä annettavat tiedot löytyvät jäljempänä tästä tilinpäätösasiakirjasta.

1.5.5 Rahoituslaskelma

Rahaston rahoituslaskelmassa on esitetty rahaston oman toiminnan rahavirta, siirtotalouden rahavirta sekä rahoituksen rahavirta kolmen vuoden (2014–2016) ajalta. Oman toiminnan rahavirta 10,91 miljoonaa euroa oli noin 2,53 % suurempi kuin vuonna 2015 (10,64 miljoonaa euroa). Vuonna 2014 oman toiminnan rahavirta oli 10,19 miljoonaa euroa. Oman toiminnan rahavirran lisääntyminen johtuu palosuojelumaksujen noususta.

Siirtotalouden bruttomenot vuonna 2016 (10,04 miljoonaa euroa) olivat 8,1 % edellisvuotta suuremmat (9,29 miljoonaa euroa). Vuonna 2014 siirtotalouden bruttomenot olivat 9,50 miljoonaa euroa. Kasvaneista palosuojelumaksuista johtuen rahasto on pystynyt myöntämään avustuksia aikaisempaa vuotta enemmän. Rahaston rahavirta oli -1,16 miljoonaa euroa, kun se edellisvuonna oli -0,93 miljoonaa euroa. Rahaston likvidit varat (20 287 564,79 euroa) kasvoivat edellisvuoteen (18 260 601,71 euroa) verrattuna, ja yhteensä kasvua edellisvuodesta oli 2 026 963,08 euroa (11,1 %). Rahaston likvidit varat kasvoivat vuonna 2015 aiempaan vuoteen 2014 verrattuna 420 801,14 euroa (2,36%). Likvidien varojen kasvu johtuu pääosin aikaisempien vuosien tuottoylijäämästä.

1.6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (TaA 65§) mukaisesti tilinpäätökseen kuuluvan toimintakertomuksen tulee sisältää arviointi sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä sekä sen perusteella laadittu lausuma sisäisen valvonnan tilasta ja olennaisimmista kehittämistarpeista (Sisäinen arviointi- ja vahvistuslausuma).

Sisäisessä arviointi- ja vahvistuslausumassa todetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuus ja riittävyys. Lausumassa todetaan sisäisen valvonnan tila ja olennaisimmat kehittämistarpeet.

HAUS Kehittämiskeskus Oy toteutti Palosuojelurahaston hallituksen jäsenille ja rahaston sihteeristölle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikyselyn syksyllä 2016. Arviointikysely perustuu valtiovarainministeriön julkaisemaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointimalliin ja sen suppeaan kehikkoon. Arviointiin liittyvät kysymykset sovitettiin Palosuojelurahaston toimintaan, ja kysely lähetettiin yhteensä 12 henkilölle. Kyselyyn vastasi 10 henkilöä, joista 6 hallituksen jäsentä ja 3 sihteeristön jäsentä, yhden henkilön osalta taustatiedot puuttuvat.

Vuoden 2016 tilinpäätöksen osalta Palosuojelurahasto esittää oman vahvistuslausuman nyt toteutetun arvioinnin perusteella.

Yhteenveto tuloksista

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on eri osa-alueilla mitattuna hyvä. Käytetyt arviointiasteikot olivat hyvä, melko hyvä, en osaa sanoa, kohtuullinen ja heikko. Eri arviointiosa-alueiden välillä ei ollut merkittäviä eroja. Kaikkien kuuden arviointiosa-alueiden yhteenlaskettu keskiarvo oli 4,12/5.

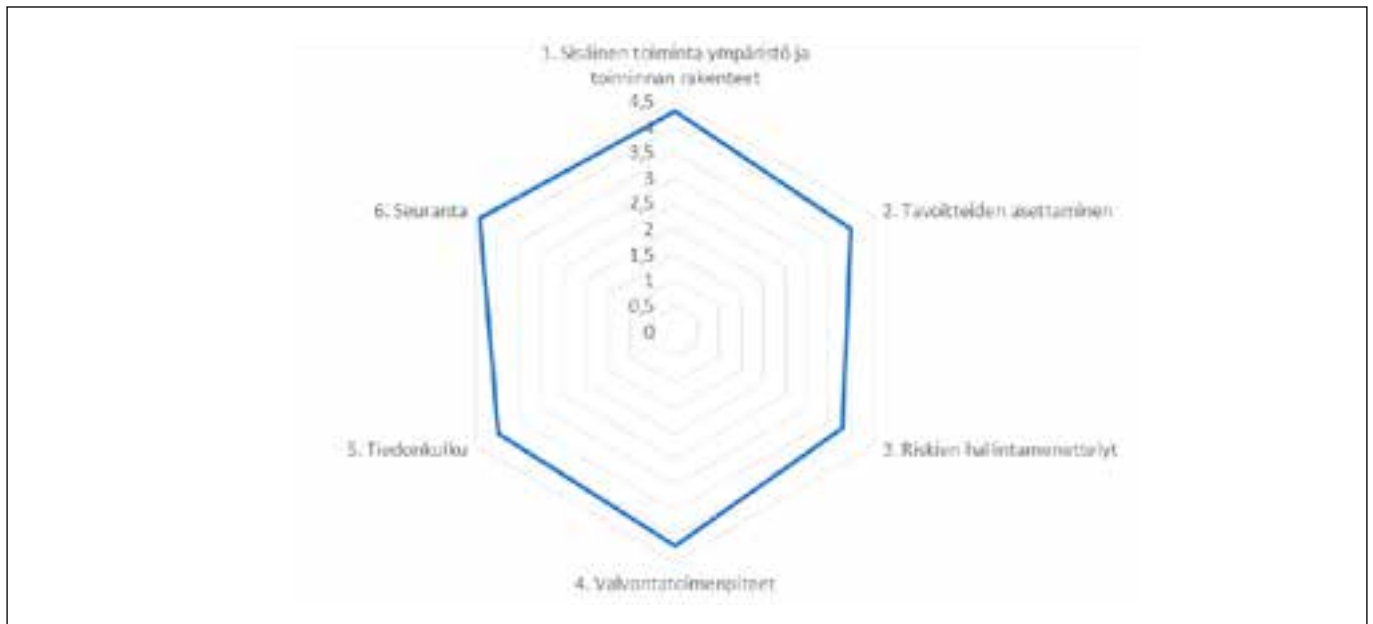
Seuranta toimii Palosuojelurahastossa hyvin. Ulkoisten arviointien tulokset käydään läpi säännöllisesti ja arviointien perusteella ryhdytään toimenpiteisiin.

Sisäinen toimintaympäristö ja toiminnan rakenteet ovat toimivat. Toimintakulttuuri on hyvä. Palosuojelurahaston tehtävät ja vastuunjaot on määritelty selkeästi ja roolit ja vastuut on dokumentoitu. Palosuojelurahastolla on toimintaan riittävä rahoitus ja tehtäviin liittyvä osaaminen. Rahaston perustehtävä on selkeä ja tehtävää tukevat strategiset tavoitteet on määritelty. Toiminnan suunnittelussa strategia ja suunnitelmat perustuvat toimintaympäristön jäsentelyyn.

Valvontatoimenpiteet arvioitiin kokonaisuudessaan Palosuojelurahastossa toimiviksi. Toiminnan seuranta, toimenpiteiden suunnittelu sekä valvontatoimenpiteiden seuranta toimivat myös hyvin. Toimintaprosessit ja avustustoiminnan menettelyt on kuvattu ja dokumentoitu. Prosessi on selkeä ja luotettava. Tavaroiden ja palveluiden hankintaprosessit on määritelty ja talouden hoitoa koskeva ohjeistus on ajan tasalla.

Tavoitteiden asettaminen toimi hyvin, erityisesti rahaston päämäärät ja tehtävät koettiin selkeiksi. Tiedonkulku toimii rahastossa melko hyvin. Rahaston hallitus saa tarvittavat tiedot ja rahastolla on myös toimivat sisäisen tiedonkulun ja vuorovaikutuksen menettelyt. Toimintaan liittyvistä riskeistä raportoidaan ja tiedotetaan ohjaavalle tasolle.

Riskienhallintamenettelyt saivat arviointikehikossa alhaisimman arvosanan, arvosanan ollessa kuitenkin vielä pisteissä melko hyvä 3,8/5.

Kuva 12. HAUS toteutti Palosuojelurahaston hallituksen jäsenille ja rahaston sihteeristölle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikyselyn vuonna 2016. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila oli eri osa-alueilla mitattuna hyvä. Käytetyt arviointiasteikot olivat hyvä, melko hyvä, en osaa sanoa, kohtuullinen ja heikko. Kaikkien kuuden arviointiosa-alueiden yhteenlaskettu keskiarvo oli 4,12. Arviointiosa-alueiden pisteet: Seuranta = 4,4. Sisäinen toimintaympäristö ja toiminnan rakenteet = 4,3. Valvontatoimenpiteet = 4,2. Tavoitteiden asettaminen = 4,0. Tiedonkulku = 4,0. Riskien hallintamenettelyt = 3,8.

Yhteenveto kehittämissuhteista

Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvä kysely tuotti kehittämissuhteita Palosuojelurahaston toimintaan varten.

Kehittämissuhteiksi todetaan, että rahaston tulisi kehittää systemaattinen tapa tunnistaa, arvioida ja priorisoida toiminnan laillisuuteen, tuloksellisuuteen ja raportointiin liittyviä riskejä. Tunnistettuja, dokumentoituja ja priorisoituja riskejä on hyvä tarkastella vuosittain osana rahaston toiminnan suunnitteluprosessia. Riskienhallinnan tilaa on myös hyvä arvioida vuosittain osana toimintakertomukseen sisältyvää sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumaa. Myös toiminnan suunnitteluun kannattaa panostaa.

Riskienhallinnan menettelyjen kehittäminen nostetaan ensisijaiseksi kehittämissuhteeksi. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan tilaa tullaan jatkossa tarkastelemaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Ensi vuoden aikana Palosuojelurahasto tulee tunnistamaan ja luokittelemaan riskit.

Tavoitteita ja seurantamittareita voidaan viedä konkreettisemmalle tasolle ja varmistaa niiden liittyminen osaksi hallitusohjelman ja hallinnonalan tavoitteita. Toimintaprosessien ja avustustoiminnan kuvaukset on hyvä pitää ajan tasalla ja niiden toimivuutta kannattaa arvioida säännöllisin väliajoin.

Toimintaprosesseihin ja avustustoimintaan liittyvät valvontatoimenpiteet olisi hyvä käydä lävitse kuvausten päivittämisen yhteydessä. Sisäministeriön sisäinen tarkastus on omassa tarkastuskertomuksessaan myös kiinnittänyt huomiota prosessikuvauksien ajantasaisuuteen ja valvontamenettelyihin. Palosuojelurahasto on toteuttanut kertomusvuonna prosessien kuvaamiseen liittyvät toimenpiteet.

Kehittämissuhteeksi nousee strategiasta ja tavoitteista viestiminen. Tavoitteita voisi raportin mukaan jonkin verran konkretisoida ja selkeyttää, samoin toiminnalle asetettuja seurantamittareita. Strategiasta ja tavoitteista viestimistä voitaisiin kehittää osana strategian toimeenpanoa. Lisäksi sidosryhmäviestintään voisi miettiä uusia tapoja. Poikkeus-tilanteisiin liittyvää viestintää tulisi tarkastella osana riskienhallintamenettelyitä. Viestintää liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan tulevana vuosina.

1.6.1 Palosuojelurahastoon tehdyt tarkastukset ja keskeiset havainnot

Valtiontalouden tarkastusvirasto on antanut Palosuojelurahaston vuoden 2015 tilintarkastuksesta 15.3.2016 päivätyn tilintarkastajan väliraportin sekä 18.3.2016 päivätyn tilintarkastajan vuosiyhteenveton.

Tilintarkastajan vuosiyhteenvedossa todetaan, että tilintarkastus on kohdistunut Palosuojelurahaston toimintakertomukseen ja tilinpäätöslaskelmiin liitteineen sekä niissä esitettyjen tietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä Palosuojelurahastosta annetun lain ja asetuksen ja valtion talousarviota koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen. Tilinpäätöslaskelmien ja niiden liitetietojen osalta ei ole huomauttamista.

Tuloksellisuuden kuvauksen osalta tilintarkastus on kohdistunut vain toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyihin tietoihin. Toiminnan taloudellisuus on parantunut sekä tehtyjä päätöksiä että käsiteltyjä asioita kohti mitattuna edellisvuoteen verrattuna. Tuottavuutta on kuvattu sekä tehtyjä päätöksiä että käsiteltyjä asioita sihteeristön henkilötyövuosia kohti mitattuna. Myös toiminnan tuottavuus on hieman parantunut molemmilla tuottavuustunnusluvuilla mitattuna. Rahaston sihteeristössä oli varainhoitovuonna 3,51 henkilötyövuoden työpanos, kun sitä edeltäneenä vuonna sihteeristössä oli 3,98 henkilötyövuoden työpanos. Hallituksen kokouksissa käsiteltyjen päätösasioiden määrä oli varainhoitovuonna hieman edellisvuotta suurempi. Sihteeristön käsittelemien tilitysten määrä (267 kpl) pysyi suurin piirtein edellisvuoden (271 kpl) tasolla. Esitettyjä tietoja voidaan pitää Palosuojelurahaston toimintaan nähden oikeina ja riittävinä.

Toimintakertomuksen mukaan Palosuojelurahastossa ei ole kertomusvuonna tullut esiin rahaston varoihin liittyviä virheitä, väärinkäytöksiä tai rikoksia. Myöskään tilintarkastuksessa ei tullut esiin virheitä tai väärinkäytöksiä.

Vuosiyhteenvedossa todetaan, että sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumassa ei ole käytetty systemaattista arviointikehikkoa. Sisäiseen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman osalta suositellaan, että rahasto jatkossa hyödyntäisi arviointi- ja vahvistuslausuman laatimisessa systemaattista arviointikehikkoa. Takaisinperintää koskevien toimintakertomuksen tietojen osalta ei ole huomautettavaa.

Vuonna 2016 annetut kannanotot, lausunnot ja tarkastusraportit

Sisäministeriön 7.6.2016 (SMDno-2016-224) antamassa kannanotossa tilinpäätöksestä 2015 todetaan, että Palosuojelurahasto on huomioinut aiempina vuosina annetut palautteet.

Ministeriön kannanoton mukaan Palosuojelurahaston toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat oikeita ja riittäviä. Palosuojelurahaston toimintakertomus sisältää laajan ja yksityiskohtaisen selvityksen avustuksen saajien toiminnasta. Toiminnan kuvaamisen sijaan Palosuojelurahasto voisi lisätä tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden analyysiä. Tilinpäätös ei sisällä talousarviosta annetun asetuksen 65§:n

mukaista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausumaa, ja vuoden 2016 tilinpäätökseen tämä tulee sisällyttää. Sisäministeriö suosittelee, että rahasto ottaa käyttöön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnon systemaattisen arviointikehikon.

Kannanotossaan ministeriö toteaa, että edellisvuoteen verrattuna Palosuojelurahaston toiminnan kulut päätöksien määrään verrattuna (833 euroa) laskivat (947 euroa 2014), koska henkilöstön määrä (3,51 htv) oli pienempi kuin edellisvuonna (3,98 htv). Päätösten määrä/sihteeristön htv (98 kpl) nousi aiempiin vuosiin verrattuna (84,4 kpl 2014). Palosuojelurahaston hallituksen tekemien päätösten määrä (344 kpl) ja sihteeristön käsittelemien tilitysten määrä (267 kpl) pysyivät samalla tasolla aiempien vuosien kanssa. 2015 rahasto jatkoi toimintansa määrätietoista kehittämistä, ja sisäministeriö näkee erittäin myönteisenä sihteeristön laadukkaan toiminnan henkilövaihdoista huolimatta.

Ministeriö pitää myönteisenä sitä, että Palosuojelurahasto on kiinnittänyt huomiota pelastustoimen valtakunnallisen uudistushankkeen tuomiin toimialavaatimuksiin. Sisäministeriön tavoitteena on käynnistää 2016 lainsäädäntöhanke, jossa Palosuojelurahaston ohjausta kehitetään ja tulostavoitteiden asettamiseen kiinnitetään huomiota. Sisäministeriö ei aseta tällä hetkellä Palosuojelurahastolle tulostavoitteita. Ministeriön antama arvosana Palosuojelurahastolle 2015 oli 9,0. Myös aiempina vuosina (2012–2014) rahasto on saanut vastaavan arvosanan 9,0.

Sisäministeriö on antanut 18.11.2015 lausunnon Palosuojelurahaston strategian toteutus suunnitelmasta 2016. Ministeriö näkee Palosuojelurahaston strategian toteuttamissuunnitelman olevan hyvin linjassa pelastustoimen valtakunnallisten kehittämistavoitteiden kanssa.

Yksittäisinä huomioina ministeriö nostaa esiin Palosuojelurahaston määrittämät erityisen tuen kohteet: sopimuspalokuntajärjestelmän toimintaedellytysten turvaamisen ja valtakunnalliset hankkeet. Pelastustoimen palvelukyvyyn turvaamisen näkökulmasta on tärkeää tukea sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä. Lisäksi pelastustoimen valtakunnallinen kehittäminen on yksi hallitusohjelmaan sisältyneistä tavoitteista, ja rahasto tukee toiminnallaan tätä tavoitetta tukiessaan erityisesti valtakunnallisiin kokonaisuuksiin liittyviä hankkeita.

Sisäministeriö näkee myönteisenä, että Palosuojelurahasto keventää ja yhtenäistää talousraportointia. Ministeriö suositteli rahaston oman toiminnan kehittämisessä noudatettavaksi Valtiokonttorin antamaa ohjetta Hankinnasta maksuun.

Yhteenvedona Palosuojelurahaston strategian toteutus- suunnitelmasta 2016 ministeriö totesi, että suunnitelma on kannatettava ja se vastaa pelastustoimen valtakunnallisiin kehittämistarpeisiin.

Sisäministeriön suorittama sisäinen tarkastus

Sisäministeriön sisäinen tarkastus tarkasti tarkastussuunnitelmansa mukaisesti Palosuojelurahastoa vuonna 2015. Tarkastuksen tavoitteena oli saada kokonaiskuva Palosuojelurahaston toiminnasta sekä johtamis-, hallinto- ja valvontajärjestelmästä sisältäen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan. Tarkastuksen mukaan Palosuojelurahasto noudattaa toiminnassaan lakeja ja hyvän hallinnon periaatteita. Palosuojelurahaston ohjeistus on täsmällistä ja avustusjärjestelmä on järjestetty kustannustehokkaasti. Läpinäkyvyys rahaston ratkaisutoiminnassa on korkealla tasolla, koska kaikki päätökset annetaan perusteluineen ja annetut päätökset ovat nähtävissä Palosuojelurahaston internetsivuilla.

Tarkastuksessa rahastolle annettiin kolme suositusta toiminnan kehittämiseksi. Ensinnäkin todettiin, että Palosuojelurahaston avustusten käsittelyn prosessikuvaukset olivat puutteellisia eikä kaikkien avustustyyppien käsittelystä löydy kirjallisia ohjeita eikä tarkastuslistoja. Palosuojelurahaston tuli täydentää prosessikuvauksia ja valmistella kaikille eri avustustyypeille yksinkertaiset kirjalliset ohjeet ja tarkastuslistat. Toiseksi todettiin, että Palosuojelurahasto ei tee systemaattisia tarkastuskäyntejä avustamiinsa kohteisiin (erityisesti rakennuskohteet). Palosuojelurahaston tuli valmistella tarkastussuunnitelma, johon sisältyy myös kohteisiin tehtäviä pistotarkastuksia. Lisäksi kolmantena kehittämiskohteena todettiin, että aluehallintovirastot osallistuvat rakennus- ja kalustohankeavustuksien myöntöprosessiin asettamalla kohteita tärkeysjärjestykseen alueellaan, mutta virastoilla ei ole valtakunnallisesti yhdenmukaisia toimintatapoja tärkeysjärjestyksen muodostamiseen ja AVI-alueiden pelastuslaitosten lukumäärissä on eroja. Nämä voivat johtaa siihen, että valtakunnallinen yhdenvertaisuus hakijoiden

välillä ei toteudu. Aluehallintoviraston roolia rakennus- ja kalustoavustushankkeiden avustusten käsittelyprosessissa tulikin arvioida ja harkita sen tarpeellisuutta ja mahdollisuutta korvata vaihtoehtoisella valtakunnallisella käsittelyllä.

Rahasto esitti toimeenpanosuunnitelmat puutteiden korjaamiseksi ja vastasi kertomusvuonna kaikkiin esitettyihin suosituksiin. Palosuojelurahasto täydensi prosessikuvauksia ja valmisti myös kaikille eri avustustyypeille kirjalliset ohjeet ja tarkastuslistat. Sihteeristö valmisti yhteensä 7 erilaista prosessikuvausta kirjallisine ohjeineen. Prosessikuvaukset ja ohjeet on lisätty rahaston internetsivuille kunkin avustustyyppin kohdalle. Rahasto valmisti tarkastussuunnitelman sekä lomakkeet avustuskohdeissa tehtäviä pistotarkastuksia varten. Lisäksi aluehallintoviraston roolia rakennus- ja kalustoavustushankkeiden avustusten käsittelyprosessissa arvioitiin kertomusvuonna. Rahasto myös järjesti asian tiimoilta kertomusvuonna keskustelutilaisuuden pelastusjohtajille sekä aluehallintovirastojen kalusto- ja rakennushankekäsittelijöille. Tilaisuuteen osallistuivat myös hallituksen edustajat.

1.6.2 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat tiedot

Palosuojelurahastossa ei ole kertomusvuonna havaittu rahaston varoihin liittyviä virheitä, väärinkäytöksiä tai rikoksia.

1.6.3 Takaisinperintää koskevat tiedot

Palosuojelurahasto toteutti mittavan rakennusavustusten sisäisen valvontahankkeen, jossa tarkastettiin vuosina 1988–2013 myönnettyjen rakennushankeavustusten nykykäyttö. Selvityspyynnöjä lähetettiin yhteensä 548 kappaletta kuntiin, sopimuspalokuntiin sekä pelastuslaitoksiin. Kertomusvuoden syksyllä saatujen vastausten perusteella valmisteltiin 22 takaisinperintäpäätöstä, joista kertomusvuoden lopussa 12 oli maksanut takaisinperintäpäätöksen mukaisen avustuksen korkoineen takaisin rahastoon. Lisäksi neljä tahoja teki rahastoon omaehtoisen avustuspalautuksen, näistä kaksi sisäisen valvontahankkeen perusteella.

Taulukko 10. Takaisinperinnät ja avustuspalautukset, yhteensä 12 kpl

Avustuksen saaja	Päätöspäivämäärä	Summa (euroa)
Siikajoen kunta (SMDno-2016-273)	31.8.2016	21 035

Palosuojelurahasto on 5.5.2003 päivättyllä ennakkopäätöksellään ja 15.12.2004 päivättyllä päätöksellään SM-2003-801/Tu3944 myöntänyt Ruukin kunnalle paloaseman peruskorjaukseen ja laajennukseen avustusta yhteensä 27 000 € hyväksytyjen kustannusten 54 000 € perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan avustuksen kohteena ollut rakennus oli poistunut paloasemakäytöstä 18.9.2015. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitus ja hallintaoikeus oli muuttunut ja käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain (2001/688) mukaisesti Siikajoen kunnalta Ruukin kunnalle vuonna 2004 myönnetystä valtionavustuksesta takaisin yhteensä 20 562 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 19.9.2015–31.8.2016 kertynyt 473 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 21 035 €.

Siikajoen kunta (SMDno-2016-272)	31.8.2016	11 201
---	------------------	---------------

Palosuojelurahasto on 11.5.1993 päivättyllä ennakkopäätöksellään ja 15.2.1995 päivättyllä päätöksellään SMDno-142-726-93 myöntänyt Ruukin kunnalle paloaseman peruskorjaukseen ja laajennukseen avustusta yhteensä 31 395 € (186 668 mk) hyväksytyjen kustannusten 78 488 € (466 671 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan avustuksen kohteena ollut rakennus oli myyty 17.3.2016 Kuljetus Laukkanen Oy:lle 62 500 eurolla. Rakennus oli poistunut paloasemakäytöstä 18.9.2015, jolloin uusi paloasema oli otettu käyttöön. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitus ja omistusoikeus oli muuttunut ja käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain ehtojen mukaisesti Siikajoen kunnalta Ruukin kunnalle vuonna 1995 myönnetystä valtionavustuksesta takaisin yhteensä 11 025 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 17.3.–31.8.2016 kertynyt 176 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 11 201 €.

Viitasaaren kaupunki (SMDno-2016-1141)	31.8.2016	17 394
---	------------------	---------------

Palosuojelurahasto on 7.12.1988 päivättyllä päätöksellään Dnro 2855/761/88 myöntänyt Viitasaaren kaupungille paloaseman peruskorjaukseen avustusta yhteensä 17 214 € (102 350 mk) hyväksytyjen kustannusten 43 034 € (255 870 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan avustuksen kohteena ollut rakennus oli myyty 27.9.2004 yksityishenkilöille 40 100 eurolla. Paloaseman käytöstä on luovuttu 1.6.1994. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden omistusoikeus oli muuttunut ja käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain (2001/688) ehtojen mukaisesti Viitasaaren kaupungille vuonna 2001 paloaseman peruskorjaukseen myönnetystä avustuksesta takaisin yhteensä 11 043 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 27.9.2014–31.8.2016 kertynyt 6 351 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 17 394 € mukaisesti.

Suomussalmen kunta (SMDno-2016-1293)	31.8.2016	6 433
---	------------------	--------------

Palosuojelurahasto on 6.5.1998 päivättyllä ennakkopäätöksellään ja 10.4.2000 päivättyllä päätöksellään Dnro 86/726/98 myöntänyt Suomussalmen kunnalle paloaseman peruskorjaukseen valtionavustusta yhteensä 9 172 € (54 537 mk) hyväksytyjen kustannusten 18 345 € (109 074 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan Kainuun pelastuslaitos irtisanoi Kirkonkylän paloaseman vuokrasopimuksen päättymään 31.12.2006 ja rakennus oli jäänyt tarpeettomaksi. Suomussalmen kunta oli ylläpitänyt tarpeetonta rakennusta kustannuksellaan vuoteen 2014. Rakennus on myyty 3.3.2014 yksityishenkilölle 8 050 eurolla. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitus ja omistusoikeus oli muuttunut, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain (2001/688) mukaisesti Suomussalmen kunnalle vuonna 2000 myönnetystä valtionavustuksesta takaisin yhteensä 5 916 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 3.3.2014–31.8.2016 kertynyt 517 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 6 433 €.

Ylöjärven kaupunki (SMDno-2016-1225)	31.8.2016	32 189
---	------------------	---------------

Palosuojelurahasto on 6.10.1988 päivättyllä päätöksellään Dnro 2841/761/88 myöntänyt Ylöjärven kaupungille paloaseman peruskorjaukseen avustusta yhteensä 142 960 € (450 000 mk) hyväksytyjen kustannusten 1 308 398 € (7 779 380 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan avustuksen kohteena olleesta paloasematilasta, jonka kokonaispinta-ala on 2 039m², on yhteensä 742m² ollut muussa käytössä 6.2.2009 lähtien. Paloasemasta osa on paloasemakäytössä ja osa päiväkotij- ja nuohouspalvelun käytössä. Muiden tilojen osuus kokonaistilasta on yhteensä 36 %. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitus ja hallintaoikeus oli muuttunut ja käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain ehtojen mukaisesti Ylöjärven kaupungille vuonna 1988 myönnetystä avustuksesta takaisin yhteensä 24 847 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 6.2.2009–31.8.2016 kertynyt 7 342 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 32 189 €.

Avustuksen saaja	Päätöspäivämäärä	Summa (euroa)
Heinolan kaupunki (SMDno-2016-1130)	31.8.2016	7 554

Palosuojelurahasto on 26.2.1992 päivätyllä päätöksellään Dnro 2038/761/91 myöntänyt Heinolan kaupungille paloaseman muutostöihin avustusta yhteensä 15 072 € (89 615 mk) hyväksytyjen kustannusten 43 063 € (256 040 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan avustuksen kohteena ollut paloasema on ollut osittain kaupungin omassa käytössä ja osittain tyhjiillään vuodesta 2013. Lisäksi rahasto on 15.6.2016 ja 12.9.2016 vastaanottanut sähköpostiviestin, josta selviää, että pelastuslaitoksen toiminta kiinteistössä on loppunut 1.9.2013. Pelastuslaitos on luopunut kyseisestä rakennuksesta, koska tilat ovat käyneet ahtaiksi ja ovat sokkeloiset sekä vanhanaikaiset nykyajan käyttöön. Rakennus on tarkoitettu peruskorjata ja tuleva käyttötarkoitus on vielä avoinna. Kyseessä on sama rakennus kuin takaisinperintäpäätöksessä SMDno-2016-1203. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitus oli muuttunut 1.9.2013, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain ehtojen mukaisesti Heinolan kaupungille vuonna 1992 myönnetystä valtionavustuksesta takaisin yhteensä 6 836 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 1.9.2013–31.8.2016 kertynyt 718 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 7 554 €.

Naantalın kaupunki (SMDno-2016-245)	31.8.2016	5 341
-------------------------------------	-----------	-------

Palosuojelurahasto on 25.4.1995 päivätyllä ennakkopäätöksellään ja 26.8.1997 päivätyllä päätöksellään Dnro 43/726/95 myöntänyt Naantalın kaupungille paloaseman ja tallipaikan osittaiseen peruskorjaukseen avustusta yhteensä 10 274 € (61 092 mk) hyväksytyjen kustannusten 26 345 € (156 646 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan VPK on siirtynyt vanhalta paloasemalta keskusvarikolle ja paloasema ei enää ole pelastuslaitoksen käytössä. Lisäksi rahasto on vastaanottanut 10.2.2016 tiedon, että avustuksen kohteena ollut rakennus on siirtynyt kaupungin kunnallistekniikan käyttöön 1.1.2015 lähtien. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitus oli muuttunut ja käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain (2001/688) mukaisesti Naantalın kaupungille vuonna 1997 myönnetystä valtionavustuksesta takaisin yhteensä 5 047 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 1.1.2015–31.8.2016 kertynyt 294 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 5 341 €.

Naantalın kaupunki (SMDno-2016-270)	31.8.2016	16 344
-------------------------------------	-----------	--------

Palosuojelurahasto on 17.4.1996 päivätyllä ennakkopäätöksellään ja 8.12.1998 päivätyllä päätöksellään Dnro 31/726/96 myöntänyt Naantalın kaupungille paloaseman laajennukseen ja sisäisiin muutostöihin avustusta yhteensä 29 432 € (175 000 mk) hyväksytyjen kustannusten 84 093 € (500 000 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan paloasemarakennus on suljettu 1.1.2015, koska Aluepelastuslaitos on vuokrannut uuden toimitilan paloasematoimintaa varten. Koko rakennus on ollut Aluepelastuslaitoksen käytössä. Vastauksella rakennus on ollut tyhjiillään. Vastauksesta ilmenee, että rakennuksen peruskorjaustarve on ilmeinen. Rakennus on peruskuntoinen ja ylittänyt elinkaarensa. Rakennusta ei ole kuntonsa takia mahdollista ottaa uudelleen käyttöön ilman isoa peruskorjausta. Rakennuksen tulevaisuus oli vastauksella avoin. Lisäksi rahasto on vastaanottanut 19.2.2016 tiedon, että avustuksen kohteena ollut kiinteistö on myyty 82 000 euron kauppahinnalla Kiinteistö Oy Naantalın Paloasemalle 8.5.2015. Rahasto on vastaanottanut kopin kauppakirjasta. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden omistusoikeus oli muuttunut ja käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain ehtojen mukaisesti Naantalın kaupungille vuonna 1998 myönnetystä valtionavustuksesta takaisin yhteensä 15 611 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 8.5.2015–31.8.2016 kertynyt 733 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 16 344 €.

Sastamalan kaupunki (SMDno-2016-1062)	31.8.2016	9 639
---------------------------------------	-----------	-------

Palosuojelurahasto on 22.10.1991 päivätyllä päätöksellään Dnro 428/761/91 myöntänyt Sastamalan kaupungille paloaseman peruskorjaukseen avustusta yhteensä 18 655 € (110 920 mk) hyväksytyjen kustannusten 47 835 € (284 415 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan avustuksen kohteena ollut paloasema on myyty 7.5.2012 Pauli ja Seija Oksaselle 85 000 eurolla. Rahasto on 2.5.2016 vastaanottanut kopion kauppakirjasta. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden omistusoikeus oli muuttunut ja käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain (2001/688) ehtojen mukaisesti Sastamalan kaupungille vuonna 2001 myönnetystä avustuksesta takaisin yhteensä 8 332 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 7.5.2012–31.8.2016 kertynyt 1 307 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 9 639 €.

Kuusamon kaupunki (SMDno-2016-1063)	31.8.2016	13 273
--	------------------	---------------

Palosuojelurahasto on 9.11.1990 päivätyllä päätöksellään Dnro 790/761/90 myöntänyt Kuusamon kaupungille Murtovaaran paloautotallin rakennushankkeeseen avustusta yhteensä 25 308 € (150 475 mk) hyväksytyjen kustannusten 63 270 € (376 185 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan avustuksen kohteena ollut paloasema on 2.9.2011 myyty 32 000 eurolla Kaakkois-Kuusamon Metsästysseura ry:lle ja pelastuslaitoksen toiminta on päättynyt kyseisessä rakennuksessa. Kaakkois-Kuusamon Metsästysseura ry oli aikoinaan talkootyöllä muiden yhdistysten kanssa tekemässä paloautotallin laajennusta. Paloautotalli on jäänyt Oulu-Koillismaan pelastuslaitokselta käyttämättömäksi. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitus ja omistusoikeus oli muuttunut ja avustuksen käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain (2001/688) mukaisesti Kuusamon kaupungille vuonna 1990 myönnetystä avustuksesta takaisin yhteensä 11 194 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 2.9.2011–31.8.2016 kertynyt 2 079 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 13 273 €.

Imatran kaupunki (SMDno-2016-1183)	31.8.2016	2 925
---	------------------	--------------

Palosuojelurahasto on 15.2.1995 päivätyllä päätöksellään Dnro 170/726/93 myöntänyt Salo-Issakan VPK:lle (nykyisin Imatran kaupunki) paloaseman kunnostushankkeeseen avustusta yhteensä 4 802 € (28 564 mk) hyväksytyjen kustannusten 12 011 € (71 412 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan paloasema on siirrynyt takaisin sen omistajalle Imatran kaupungille, koska palokunnan operatiivinen toiminta päättyi 31.12.2011, kun VPK ry:n sammutusopimus Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen kanssa päättyi. VPK oli vielä vuoden rakennuksessa vuokralla, koska kalustosta luopumiseen meni aikaa. VPK:n toiminta on loppunut 31.12.2012 ja kiinteistö siirrynyt Imatran kaupungin omistukseen. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitus ja hallintaoikeus oli muuttunut ja käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain ehtojen mukaisesti Imatran kaupungilta Salo-Issakan VPK:lle vuonna 1995 myönnetystä avustuksesta takaisin yhteensä 2 587 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 1.1.2013–31.8.2016 kertynyt 338 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 2 925 €.

Kurikan kaupunki (SMDno-2016-1132)	31.8.2016	8 806
---	------------------	--------------

Palosuojelurahasto on 9.2.1989 päivätyllä päätöksellään Dnro 3322/761/88 myöntänyt Jurvan kunnalle, nykyiselle Kurikan kaupungille paloaseman laajennukseen avustusta yhteensä 36 615 € (217 705 mk) hyväksytyjen kustannusten 91 537 € (544 260 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan avustuksen kohteena ollut paloasema on jäänyt tyhjilleen. Vanhassa paloasemassa oli kosteusongelmia, joiden vuoksi uuden rakentaminen katsottuun peruskorjausta järkevämmäksi. Vastausta on tarkennettu 16.8.2016 niin, että vanha paloasema on myyty 30.4.2015 MJ-Group Oy:lle 101 800 eurolla. Hallintaoikeus on siirrynyt 1.4.2015 ja omistusoikeus 21.4.2015. Uuden paloaseman vuokrasopimus on alkanut 1.11.2014. Koska avustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitus ja omistusoikeus oli muuttunut ja avustuksen käyttöaika oli vielä jäljellä, päätti Palosuojelurahasto 31.8.2016 kokouksessaan periä valtionavustuslain ehtojen mukaisesti Kurikan kaupungilta Jurvan kunnalle vuonna 1989 myönnetystä valtionavustuksesta takaisin yhteensä 8 384 €. Lisäksi takaisin perittävään summaan päätettiin lisätä ajalta 1.4.2015–31.8.2016 kertynyt 422 € korko valtionavustuslain 24 §:n mukaisesti. Takaisin perittävä summa oli yhteensä 8 806 €.

TAKAISINPERINNÄT YHTEENSÄ:	152 134 €
JOISTA KORKOJA YHTEENSÄ:	20 750 €

Taulukko 11. Omaehtoiset palautukset, yhteensä 4 kpl

Avustuksen saaja	Summa, euroa
Tuorilan VPK ry (SMDno-2015-168)	1 476

Palosuojelurahasto on 27.5.1992 päivätyllä ennakkopäätöksellä ja 11.5.1993 päivätyllä päätöksellään Dnro 114/761/92 myöntänyt valtionavustusta Tuorilan VPK ry:lle paloaseman perusparannukseen yhteensä 4 730 € (28 126 mk) hyväksytyjen kustannusten 39 400 € (70 315 mk) perusteella. Palosuojelurahasto lähetti rakennusavustusta saaneelle taholle valvontahankekyselyn, jonka tarkoituksena on selvittää aseman nykyinen käyttö. Saadun vastauksen mukaan Tuorilan VPK ry:n nykyinen puheenjohtaja ei ole ollut tietoinen paloaseman vuonna 1993 saamasta avustuksesta, eikä tieto avustuksen palautusvelvollisuudesta ja päätösehdoista ole välittynyt toimiville jäsenille. Asiakirjoja ei myöskään ollut tallennettuna VPK:n arkistoon. Tuorilan VPK ry:lle on myönnetty avustusta uuden paloaseman rakennukseen 25.3.2015 päivätyllä päätöksellä SMDno-2015-168 yhteensä 166 716 € hyväksytyjen kustannusten 416 790 € perusteella. Tämän päätöksen yhteydessä ei ole suoritettu vuoden 1993 avustuksen osittaista takaisinperintää tai kiittausta. Palosuojelurahasto on Tuorilan VPK ry:n pyynnöstä laskenut avustusta saaneelle kohteelle omaehtoisen takaisinperinnän. Palautettava määrä oli yhteensä 1 476 €. Summa on maksettu rahastolle 29.11.2016.

Avustuksen saaja	Summa, euroa
Pietarsaaren kaupunki (SMDno-2013-1951)	55 800
<p>Palosuojelurahasto on 12.1.1993 päivätyllä päätöksellään SMDno-855-761-89 myöntänyt avustusta Pietarsaaren kaupungille palo- ja pelastustoimen alueellinen harjoitusalue -hankkeelle yhteensä 468 730 € (2 786 946 mk) hyväksytyjen kokonaiskustannusten 624 974 € (3 715 928 mk) perusteella. Pietarsaaren kaupunki on 8.1.2014 päivätyllä kirjeellä ilmoittanut Palosuojelurahastolle teettäneensä kiinteistöarvion 2913/1951 harjoitusaluehankkeesta meklaritoimisto J. Riska Oy:llä. Arviointikirjan mukaan kiinteistön arvo sisältäen tontinvuokraoikeuden on 248 000 €. Kiinteistökaupan kauppahinnaksi arviointikirjan mukaisesti arvioidaan 248 000 €. Päätösehtojen mukaan valtionavustuksella hankitun omaisuuden käyttöaika on 30 vuotta. Kyseisen avustuskohteen käyttöajasta 12.1.1993 -12.1.2023 on jäljellä 9 vuotta, mistä johtuen Palosuojelurahaston hallitus päätti periä Pietarsaaren kaupungin vuonna 1993 saamasta avustuksesta takaisin yhteensä 55 800 €. Summa on maksettu rahastolle 1.9.2016.</p>	
Oulun kaupunki	73 314
<p>Palosuojelurahasto on vastaanottanut 7.9.2016 Oulun kaupungilta omaehtoisen rakennusavustuksen palautuksen, yhteensä 73 314 €.</p>	
Palotutkimusraati	6 153,36
<p>Palotutkimusraadille on myönnetty rahaston hallituksen päätöksellä 25.11.2014 yleisavustusta yhteensä 17 000 €. Palosuojelurahasto on vastaanottanut 3.6.2016 Palotutkimusraati Ry:n omaehtoisen palautuksen 6 153,36 € vuodelle 2015 myönnetystä yleisavustuksesta.</p>	
OMAEHTOISET PALAUTUKSET YHTEENSÄ:	136 743,36 €

1.7 Hallituksen ehdotus tuloksen käsittelemisestä

Palosuojelurahaston hallitus ehdottaa, että vuoden 2016 tuottojäämä 871 743,95 euroa kirjataan rahaston omaan pääomaan. Siirron jälkeen rahaston oma pääoma on 9 136 495,66 euroa.

Toimintakertomuksen liite 1:

Rahaston myöntämät avustukset vuonna 2016

Yleisavustus

PELASTUSALAN JÄRJESTÖILLE VUODELLE 2017 (30.11.2016 kokous)

Hakija	Avustuksen tarkoitus	Haettu avustus, euroa	Myönnetty avustus, euroa
SPEK-ryhmä	Tulipalojen ehkäisemisen ja pelastustoiminnan edistäminen	2 231 185	2 220 000
Suomen Palopäälystöliitto ry	Tulipalojen ehkäisemisen ja pelastustoiminnan edistäminen	335 000	335 000
Nuohoojien keskusliitto ry	Tulipalojen ehkäisemisen ja pelastustoiminnan edistäminen	255 580	193 000
Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry	Tulipalojen ehkäisemisen ja pelastustoiminnan edistäminen	110 000	110 000
Palotutkimusraati ry	Tulipalojen ehkäisemisen ja pelastustoiminnan edistäminen	17 000	17 000
YLEISAVUSTUKSET YHTEENSÄ		2 948 765	2 875 000

Erityisavustus

TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS-, OPPIMATERIAALI-, VALISTUS- JA NEUVONTAHANKKEET 2016

(16.2.2016, 22.3.2016, 26.5.2016 ja 31.8.2016 kokoukset)

Hakija	Hanke	Päätös-päivämäärä	Hankkeen kokonais-kustannukset	Myönnetty avustus, euroa
Pelastusopisto	Pelastustoimen indikaattori	16.2.2016	141 920	106 440
Pelastusopisto	KOULUMAALI - Pelastustoimen yhteinen koulutuslusta ja KEJO- ERICA-oppimateriaali, jatkohanke	16.2.2016	190 073	71 272
Pirkanmaan pelastuslaitos	Turvallisuustietoa eri kielillä turvapaikanhakijoille	16.2.2016	70 000	70 000
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry	Paloturvallisuusviikko 2016, jatkohanke	16.2.2016	495 000	495 000
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry	Paloturvallisuutta kotona esitteen sisällön tarkistaminen ja kääntäminen uusille kielille	16.2.2016	20 220	20 220
Helsingin Pelastusliitto ry	Arjen turvallisuuden tv- ja internet-ohjelmaformaatti	16.2.2016	420 000	70 000
Keski-Suomen pelastuslaitos – liikelaitos	Pelastustoiminnan tehostaminen moniviranomaisyhteistyöllä, jatkohanke	16.2.201	170 500	136 400
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos-liikelaitos	Varanto toteutushanke	16.2.2016	4 000 000	300 000
Oulun kaupunki/ Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	Pelastuslaitoksen tietoturvallisuuden kehittäminen projekti, jatkohanke	16.2.2016	124 200	99 360
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Palokuntien Suomenmestaruuskilpailujen järjestäminen 2016	16.2.2016	100 000	50 000
CTIF Suomen kansallinen komitea / Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry	CTIF Delegates' Assembly 2016	16.2.2016	167 941	55 291
Suomen Palopäälystöliitto ry	Pelastustoimen ja ensihoidon väkivalta- ja uhkatilannekoulutukset	22.3.2016	36 322	29 058
Hämeen Ammattikorkeakoulu Oy	ERÄS - Erytisyryhmien Älykäs Paloturvallisuus - tutkimushanke	26.5.2016	100 000	90 000
Pelastusopisto	Osaamisenkartoitusmalli	31.8.2016	118 002	88 502
Pelastusopisto	Tuottamukselliset tulipalot	31.8.2016	115 974	86 981
Suomen Sopimuspalokuntien Liitto ry	Vetovoimainen sopimuspalokunta -hanke	31.8.2016	65 955	65 955
Pohjois-Savon pelastuslaitos	Pelastustoimen ja ensihoitopalvelun hybridiyksikkö tuottavasti kansalaisten turvaverkkona	31.8.2016	135 080	67 540
Työterveyslaitos	Minkälainen työvuorojärjestelmä sopii pelastushenkilöstölle ?	31.8.2016	227 609	113 805
Lapin Pelastusliitto ry	Palokuntanuorten suurleiri 2018 Lohtaja	31.8.2016	750 600	100 000
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Raskaan ajoneuvokaluston UATP - Uusi ajoneuvotekniikka tutuksi pelastustoiminnassa ja raivaustoiminta onnettomuuksissa	31.8.2016	110 000	55 000
Sähkötarkastusyhdistys Säty ry	Sähköpeto-koulutuksen uudelleen aloittaminen palo- ja pelastusviranomaisille	31.8.2016	15 000	5 000
SPEK	NouHätä! Pelastustietoa kahdeksaluokkaisille 2017	31.8.2016	285 000	285 000

Somana ry	Hipsu ja Tipsu- Nyt palaa! Forum-teatterikiertue 5-8-vuotiaille paloturvallisuuden edistämiseksi	31.8.2016	7 742	7 000
Ilmatieteenlaitos	Tulipaloissa muodostuvien savukaasujen leviämisen arviointi pelastuspalvelujen tarpeisiin	31.8.2016	225 000	80 000
Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos	Yhteinen ICT-hanke	31.8.2016	1 333 000	480 000
Tuomas Laine	Yhteiskuntataloudellinen kannattavuusarviointi ja vaikuttavuuden mittaamisen menetelmät pelastustoimessa	31.8.2016	52 800	43 560
CTIF Suomen kansallinen komitea / Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry	CTIF Suomen kansallinen komitea	31.8.2016	152 350	140 000

TUTKIMUS JA KEHITTÄMISHANKKEET YHTEENSÄ

9 630 288

3 211 384

Erityisavustus

KALUSTOHANKKEET SEKÄ HÄLYTYSJÄRJESTELMÄT 2016

(26.5.2016 kokous)

Hakija	Avustuksen tarkoitus	Haetut kokonaiskustannukset (euroa)	Hyväksyttävät kustannukset (euroa)	Myönnetty avustus, (euroa)
Helsingin pelastuslaitos	Nostolava-yksikkö	806 000	180 000	72 000
Kymenlaakson pelastuslaitos	Nostolava-auto, Kouvola	744 000	180 000	72 000
Kymenlaakson pelastuslaitos	Sammutusauto, Kouvola	322 400	160 000	64 000
Päijät-Hämeen pelastuslaitos	Sammutusauto, Paavolan paloasema	423 441	160 000	64 000
Etelä-Karjalan pelastuslaitos	Säiliöauto, Luumäki	487 200	140 000	56 000
Helsingin pelastuslaitos	Säiliöauto	446 400	140 000	56 000
Kanta-Hämeen pelastuslaitos	Sammutusauto, Janakkala	390 600	160 000	64 000
Kymenlaakson pelastuslaitos	Säiliöauto, Hamina	347 200	140 000	56 000
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Johtokeskus-yksikkö	186 000	80 000	32 000
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	Sammutusauto, Porvoo	350 000	160 000	64 000
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Säiliöauto	446 400	140 000	56 000
Kanta-Hämeen pelastuslaitos	Säiliöauto, Lopen VPK ry	297 600	140 000	56 000
Ruokolahden VPK ry	Ensivaste-/miehistönkuljetus-auto	56 820	40 000	16 000
Lopen VPK ry	Miehistöauto / Kalustoauto	40 000	40 000	16 000
Vanda FBK rf	Miehistönkuljetus-auto, Vantaankoski	46 555	40 000	16 000
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Savusukellus-harjoituskontit 3 kpl	35 000	35 000	14 000
Varsinais-Suomen pelastuslaitos	Säiliösammutus-auto, Kisko	355 868	180 000	72 000

Satakunnan pelastuslaitos	Nostolava-auto	892 800	180 000	72 000
Kaarinan VPK ry	Raskaan vesihuollon erikoisyksikkö	141 583	140 000	56 000
Somerniemen VPK ry	Miehistöauto	68 114	40 000	16 000
Liedon VPK ry	Kalusto-/ miehistönkuljetus-auto, Lieto	41 000	40 000	16 000
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos	Sammutusauto, Lapua	310 000	160 000	64 000
Pirkanmaan pelastuslaitos	Säiliösammutus-auto, Vilppula	358 884	180 000	72 000
Keski-Suomen pelastuslaitos	Pelastusauto, Jyväskylä	549 000	180 000	72 000
Keski-pohjanmaan ja Pietarsaaren alue	Johtokeskusauto	90 000	80 000	32 000
Pohjanmaan pelastuslaitos	Sammutusauto, Uusikaarlepyy	310 000	160 000	64 000
Töysän VPK ry	Nostolava-auton alusta	31 000	31 000	12 400
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos	Väestöhälytin-/ohjaus-järjestelmä	31 000	31 000	12 400
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos	Sammutusauto, Alavus	310 000	160 000	64 000
Pirkanmaan pelastuslaitos	Säiliösammutus-auto, Ikaalinen	358 884	180 000	72 000
Keski-Suomen pelastuslaitos	Johtoauto, Äänekoski	124 000	40 000	32 000
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos	Sammutusauto, Joensuu	333 000	160 000	64 000
Pohjois-Savon pelastuslaitos	Säiliösammutus-auto, Riistavesi	328 600	180 000	72 000
Etelä-Savon pelastuslaitos	Sammutusauto	310 000	160 000	64 000
Pohjois-Savon pelastuslaitos	Miehistöauto, Lapinlahti	55 800	40 000	16 000
Etelä-Savon pelastuslaitos	Säiliöpaloauton korityö, Heinävesi	127 720	127 720	51 088
Pohjois-Savon pelastuslaitos	Miehistöauto Keitele	55 800	40 000	16 000
Etelä-Savon pelastuslaitos	Kelirikkoalus, Savonlinna	43 400	43 400	17 360
Mikkelin VPK ry	Miehistöauto	73 859	40 000	16 000
Etelä-Savon pelastuslaitos	Kenttäjohtamis-järjestelmän (PEKE) päätelaitteet	6 100	6 100	2 440
Oulu-Koillismaan pelastuslaitos	Nostolava-auto, Kuusamo	682 000	180 000	72 000
Oulu-Koillismaan pelastuslaitos	Säilösammutus-auto, Ylikiminki	396 800	180 000	72 000
Oulu-Koillismaan pelastuslaitos	Väestöhälytin-järjestelmä	50 000	50 000	20 000
Lapin pelastuslaitos	Ensilähdön Sammutusauto; Salla	343 480	160 000	64 000
Lapin pelastuslaitos	Sammutusauto; Tornio	340 380	160 000	64 000
Lapin pelastuslaitos	VIRVE-päätelaitteita 100 kpl	73 800	73 800	29 520
Sodankylän VPK ry	Miehistöauto; Pohjois-Lappi	50 600	40 000	16 000
Kittilän VPK ry	Miehistönkuljetus-auto	50 000	40 000	16 000
Mariehamns stad räddningsverket	Tikasautosta vaihtolava-auto	69 000	69 000	27 600
KALUSTO YHTEENSÄ		12 788 088	5 467 020	2 202 808

Erityisavustus

RAKENNUSHANKKEET 2016

(22.3.2016 kokous)

Hakija	Avustuksen tarkoitus	Haetut kokonaiskustannukset (euroa)	Hyväksyttävät kustannukset (euroa)	Myönnetty avustus, (euroa)
Kotkan kaupunki	Kotkansaaren paloasema uudisrakennus	3 323 000	3 013 000	125 000
Parikkalan kunta	Särkisalmen paloasema Särkisalmen VPK:n käyttöön	782 487	782 487	125 000
Miehikkälän kunta	Uusi paloasema	2 327 000	1 954 256	220 000
Savitaipaleen kunta	Paloaseman laajennus	524 777	462 777	185 111
Puistolan VPK ry	Laajennus kalusutohallin osalta	339 000	339 000	135 600
Lappeenrannan VPK ry	Uusi paloasema	2 725 079	1 875 059	220 000
Rautavaaran kunta	Uusi paloasema	2 728 872	2 256 162	220 000
Lieksan kaupunki	Uusi paloautotalli Kolille	74 400	74 400	29 760
Vetelin kunta	Paloaseman peruskorjaus	223 200	223 200	89 280
Halkivahan VPK ry	Entisen meijerikiinteistön muuttaminen paloasemaksi Urjalassa	253 454	253 454	101 381
Porin kaupunki	Meri-Porin paloaseman uudisrakennus	3 095 000	2 561 800	220 000
Paraisten kaupunki	Korppoon paloaseman peruskorjaus	422 522	404 002	161 600
Kiukaisen VPK ry	Uusi paloasema Euraan	749 760	749 760	220 000
Raahen kaupunki	Ensihoidon ja VPK:n tilojen modernisointi	2 973 000	2 219 198	220 000
RAKENNUSHANKKEET YHTEENSÄ		20 541 551	7 168 555	2 272 732

Erityisavustus

SOPIMUSPALOKUNTIEN LAITTEET JA VARUSTEET

(kaikki kokoukset)

Hakija	Hankinta	Myönnetty pvm	Haetut kokonaiskustannukset (euroa)	Hyväksyttävät kustannukset (euroa)	Myönnetty avustus, (euroa)
Ahtialan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	3 190,48	3 190,48	1 276,00
Dragnäsback FBK rf	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	4 365,48	4 278,94	1 711,00
Elimäen VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	951,39	951,39	380,00
Espoon VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	4 375,79	4 375,79	1 750,00
Euran VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	14 623,58	14 623,58	5 849,00
Euran VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	20 795,42	20 795,42	8 318,00
Gumbo FBK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	2 145,83	974,03	389,00
Halikon VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	1 563,64	1 563,64	625,00
Harjavallan VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	4 131,63	2 910,23	1 164,00
Harjavallan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	5 179,06	4 091,46	1 636,00
Harjunalustan VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	13 321,58	13 321,58	5 328,00
Hattulan VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	1 184,82	1 184,82	473,00
Helsingin VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	1 954,73	1 954,73	781,00
Hinnerjoen VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	30 560,73	30 560,73	12 224,00
Honkajoen VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	2 367,30	2 367,30	946,00
Huittisten VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	7 760,55	7 760,55	3 104,00
Humppilan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	8 201,79	8 201,79	3 280,00
Hyvinkään VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	4 460,16	4 460,16	1 784,00
Hämeenlinnan VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	13 969,09	9 677,44	3 870,00
Imatran VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	4 193,31	4 193,31	1 677,00
Jokelan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	10 411,42	10 001,49	4 000,00
Jokioisten VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	4 862,63	4 862,63	1 945,00
Jäkärän VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	5 776,95	5 776,95	2 310,00
Järvenpään VPP ry	Mönkijä	16.2.2016	15 934,00	15 934,00	6 373,00
Järvenpään VPP ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	3 687,00	3 687,00	1 474,00
Kaarinan VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	4 278,42	4 278,42	1 711,00
Kaarinan VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	4 453,63	2 534,99	1 014,00
Kaasmarkun VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	3 327,54	3 327,54	1 331,00
Kauhajoen VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	1 333,67	1 333,67	533,00
Kauhajärven VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	6 941,53	5 779,03	2 311,00
Kellokosken VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	2 916,98	2 916,98	1 166,00
Kemijärven kunnan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	2 414,55	2 414,55	965,00
Kemin VPK ry	Autot	16.2.2016	19 343,07	19 343,07	7 737,00
Keski-Hollolan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	9 374,63	9 374,63	3 749,00
Kivitaipaleen VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	2 261,14	2 261,14	904,00
Kokemäen VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	97 523,23	96 165,17	38 474,00
Koljalan VPK ry	Rakentaminen	16.2.2016	15 452,17	15 034,17	6 013,00
Kosken TL VPK ry	Mönkijä	16.2.2016	12 343,30	12 343,30	4 937,00
Koskenkorvan VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	13 962,40	13 962,40	5 584,00

Kulloon VPK ry	Rakentaminen	16.2.2016	9 273,13	9 273,13	3 709,00
Kuuman VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	11 820,00	11 820,00	4 728,00
Kuusankosken VPK ry	Rakennuksen osto	26.5.2016	9 000,00	9 000,00	3 600,00
Kuusiston VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	7 111,57	7 111,57	2 844,00
Kylmäkosken VPK ry	Mönkijä	16.2.2016	12 200,00	12 200,00	4 880,00
Kymenlaakson VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	3 766,89	3 766,89	1 506,00
Kymin Läntinen VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	12 400,00	12 400,00	4 960,00
Kårböle FBK rf	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	5 053,54	5 053,54	2 021,00
Köyliön Läntinen VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	5 740,72	5 740,72	2 296,00
Köyliön Läntinen VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	10 136,61	10 136,61	4 054,00
Lahden VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	2 464,06	2 464,06	985,00
Lappeenrannan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	13 404,25	13 404,25	5 361,00
Lappfjärds FBK rf	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	6 402,60	6 402,60	2 561,00
Larsmo brandmannaklub rf	Nuoriso-osasto	22.3.2016	1 165,60	1 165,60	466,00
Lavian VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	4 049,62	4 049,62	1 619,00
Lempäälän VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	2 553,43	2 553,43	1 021,00
Leppälahden VPK ry	Nuoriso-osasto	31.8.2016	560,00	560,00	224,00
Leppävaaran VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	15 360,00	13 905,00	5 562,00
Leppävaaran VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	21 992,09	21 992,09	8 796,00
Levannon VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	8 828,87	8 828,87	3 531,00
Lielax FBK rf	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	5 781,63	5 781,63	2 312,00
Linnavuoren TPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	210,80	210,80	84,00
Långvik FBK rf	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	2 915,00	2 915,00	1 166,00
Menosten VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	9 381,84	9 381,84	3 752,00
Mikkelin Esikaupungin VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	2 207,20	2 207,20	882,00
Mikkelin VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	5 022,00	5 022,00	2 008,00
Mäntsälän VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	5 876,92	5 876,92	2 350,00
Nakkilan VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	8 805,47	8 521,83	3 408,00
Noormarkun VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	3 561,17	3 561,17	1 424,00
Nurmijärven Keskus VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	23 165,34	23 165,34	9 266,00
Oripään VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	11 262,30	11 262,30	4 504,00
Panelian VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	6 396,17	6 396,17	2 558,00
Parkanon VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	10 218,79	10 218,79	4 087,00
Perttulan VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	14 485,21	14 485,21	5 794,00
Pihlavan VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	19 210,36	18 955,56	7 582,00
Pirkkalan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	16 277,32	13 500,72	5 400,00
Pitkäjärven VPK ry	Rakennuksen korjausta	26.5.2016	23 026,37	23 026,37	9 210,00
Pomarkun VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	4 344,10	4 264,10	1 705,00
Porin VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	22 396,00	22 396,00	8 958,00
Portaan VPK ry	Rakentaminen	16.2.2016	3 670,67	3 670,67	1 468,00
Pyhännän VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	658,00	658,00	263,00
Rajakylän VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	3 265,36	3 265,36	1 306,00
Ranuan VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	2 621,02	321,02	128,00
Rauman VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	5 709,47	5 709,47	2 283,00
Rautpohjan VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	2 710,02	2 710,02	1 084,00
Ruskon VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	10 293,80	5 379,00	2 151,00
Saariselän VPK ry	Mönkijä	26.5.2016	10 500,00	10 500,00	4 200,00

Sallan VPK ry	Nuoriso-osasto	16.2.2016	2 215,02	2 215,02	886,00
Salmentaan VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	11 128,78	11 128,78	4 451,00
Salon VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	7 384,40	7 384,40	2 953,00
Savion VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	14 247,28	14 216,28	5 686,00
Siikaisten VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	11 402,65	706,65	282,00
Skatila FBK rf	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	199,00	199,00	79,00
Sottungsby FBK rf	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	14 689,27	14 689,27	5 875,00
Svartå FBK rf	Rakentaminen	16.2.2016	8 856,80	8 856,80	3 542,00
Säkylän VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	6 165,27	6 165,27	2 466,00
Sääksjärven VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	10 117,97	10 117,97	4 047,00
Tainionkosken VPK ry	Varusteet ja kalusto	26.5.2016	32 462,73	32 462,73	12 985,00
Tammisalons VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	2 207,77	2 207,77	883,00
Tervolan VPK ry	Valistusmateriaalit	16.2.2016	532,99	532,99	213,00
Teuron - Kuuslammin VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	5 435,05	4 774,85	1 909,00
Teuvan Palomieskerho ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	2 523,95	2 523,95	1 009,00
Tirilän VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	2 931,19	2 931,19	1 172,00
Tornion VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	1 275,00	1 275,00	510,00
Tornion VPK ry	Autot	22.3.2016	5 800,00	5 800,00	2 320,00
Ulvilan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	15 272,98	14 646,90	5 858,00
Utsjoen VPK ry	Moottorikelkka ja tarvikkeet	30.11.2016	19 600,50	19 600,50	7 840,00
Uudenkoiviston VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	10 071,39	9 330,82	3 732,00
Uudenkoiviston VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	7 977,03	7 977,03	3 191,00
Vaaralan VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	8 127,80	8 127,80	3 251,00
Vaasan VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	1 756,13	1 756,13	702,00
Vanhan Käpylän VPK ry	Varusteet ja kalusto	16.2.2016	4 931,60	2 228,40	891,00
Vanhankylän seudun VPK ry	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	2 717,84	2 717,84	1 087,00
Vesikansan VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	12 997,21	11 179,05	4 471,00
Wessö FBK rf	Varusteet ja kalusto	25.10.2016	6 669,19	6 440,72	2 576,00
Viekin VPK ry	Rakentaminen	22.3.2016	9 189,00	9 000,00	3 600,00
Vierumäen VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	6 567,00	6 567,00	2 626,00
Villähteen VPK ry	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	8 769,46	8 546,26	3 418,00
Västanfjärds FBK rf	Varusteet ja kalusto	31.8.2016	3 897,40	3 897,40	1 558,00
Ylöjärven VPK ry	Varusteet ja kalusto	22.3.2016	3 686,38	3 686,38	1 474,00
Ylöjärven VPK ry	Varusteet ja kalusto	30.11.2016	1 554,96	1 554,96	621,00
LAITTEET JA VARUSTEET			1 046 511	1 003 404	401 317

Sopimuspalokuntien pienavustusten haettu avustusmäärä oli yhteensä 418 094 euroa.

2. Palosuojelurahaston tuotto- ja kululaskelma

	01.01.2016 - 31.12.2016		01.01.2015 - 31.12.2015	
TOIMINNAN TUOTOT				
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	645,54		2258,47	
Henkilöstökulut	23 283,81		24 200,50	
Vuokrat	145,16		335,16	
Palvelujen ostot	245 881,63		246 737,33	
Muut kulut	13 734,37	- 283 690,51	13 129,35	-286 680,81
JÄÄMÄ I		-283 690,51		-286 680,81
JÄÄMÄ II		-283 690,51		-286 680,81
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Kulut				
Paikallishallinnolle	4 458 800,00		3 209 188,00	
Elinkeinoelämälle	-2,170,00		33 841,00	
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	5 256 410,64		4 739 347,00	
Kotitalouksille	63 143,00		2 438,00	
Valtionhallinnolle	265 647,00	-10 041 830,64	1 301 678,00	-9 286 492,00
JÄÄMÄ III		-10 325 521,15		-9 573 172,81
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Veronluonteiset maksut	11 200 911,75		10 938 641,73	
Perityt arvonlisäverot	0,00		199,75	
Suoritetut arvonlisäverot	-3 646,65	11 197 265,10	-10 468 74	10 928 372,74
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		871 743,95		1 355 199,93

3. Palosuojelurahaston tase

	31.12.2016		31.12.2015	
VASTAAVAA				
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS				
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT				
RAHOITUSTAVAT				
Yhdistystilisaatava valtiolta	20 287 564,79	20 287 564,79	18 260 601,71	18 260 601,71
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS YHTEENSÄ		20 287 564,79		18 260 601,71
VASTAAVA YHTEENSÄ		20 287 564,79		18 260 601,71
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Rahaston pääoma	6 575 274,74		6 575 274,74	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	1 689 476,97		334,277,04	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	871 743,95	9 136 495,66	1 355 199,93	8 264 751,71
VARAUKSET				
ARVOSTUSERÄT				
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	837 273,09		822 301,55	
Edelleen tilittävät erät	1 448,04		1 563,45	
Siirtovelat	10 312 348,00	11 151 069,13	9 171 985,00	9 995 850,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		11 151 069,13		9 995 850,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		20 287 564,79		18 260 601,71

4. Palosuojelurahaston rahoituslaskelma 2016

	1.1- 31.12.2016	1.1. 31.12. 2015	1.1. - 31.12.2014
OMA TOIMINTA			
Palosuojelumaksut	11200911,75	10938641,73	10521384,14
Palvelujen myynti, vuokrat, käyttökorvaukset ja muut toiminnan tulot	0,00	199,75	0,00
Korkotulot ja voiton tuloutukset	0,00	0,00	2 128,50
Tavaroiden ja palvelujen ostomenot	-246 527,17	-248 995,80	-285 689,51
Henkilöstömenot	-23 283,81	-24 200,50	-24 248,18
Muut menot	-17 526,18	-23 953,25	-18 987,12
OMAN TOIMINNAN RAHAVIRTA	10 913 574,59	10 641 691,93	10 194 587,83
SIIRTOTALOUS			
Siirtotalouden tulot	0,00	0,00	94 697,00
Tulonsiirrot paikallishallinnolle	-4 458 800,00	-3 209 188,00	-4 543 651,00
Tulonsiirrot elinkeinoelämälle	2 170,00	-33 841,00	-64 306,00
Tulonsiirrot kotitalouksille	-63 143,00	-2 438,00	-38 710,00
Muut tulonsiirrot kotimaahan	-5 522 057,64	-6 041 025,00	-4 949 843,38
SIIRTOTALOUDEN RAHAVIRTA	-10 041 830,64	-9 286 492,00	-9 501 813,38
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0,00	0,00	0,00
RAHOITUS			
Oman pääoman muutos	0,00	0,00	0,00
Velan muutos	-1 155 219,13	-934 398,79	852 066,34
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 155 219,13	-934 398,79	852 066,34
LIKVIDIEN VAROJEN MUUTOS	2 026 963,08	420 801,14	1 544 840,79
LIKVIDIT VARAT 1.1.	18 260 601,71	17 839 800,57	16 294 959,78
LIKVIDIT VARAT 31.12.	20 287 564,79	18 260 601,71	17 839 800,57

---

5. Liitetiedot

Palosuojelurahaston tilinpäätöksen liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja niiden muutokset

Palosuojelurahaston tilinpäätös on laadittu noudattaen valtiovarainministeriön ja valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita.

Rahaston sihteeristön palkkakulut sisältyvät Palveluiden ostoihin lkp-tilille 43950000 Palveluiden ostot valtion virastoilta ja laitoksilta. Sihteeristön henkilöstökulut sivuku- luineen olivat kertomusvuonna 217.869,25 euroa ja vuonna 2015 yhteensä 192.970,74 euroa.

Vuonna 2016 perittiin takaisin avustuksia 152 134,00 euroa. Summaan sisältyy korkoa 20 750,00 euroa, ja se on esitetty siirtotalouden kuluissa.

Vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin

Vuoden 2016 tilinpäätös on vertailukelpoinen vuoden 2015 tilinpäätöksen kanssa.

Palosuojelurahaston tilinpäätöksen liite 2: Rahaston varojen käyttösuunnitelma

-luvut euroa	2016		2015		2014	
	Suunnitelma	Toteutunut	Suunnitelma	Toteutunut	Suunnitelma	Toteutunut
1. Yleisavustukset pelastusalan järjestöille	2 830 000	2 830 000	2 770 000	2 770 000	2 770 000	2 770 000
2. Erityisavustukset rakennushankkeisiin	2 020 000	2 272 732	2 000 000	2 103 636	4 000 000	2 323 662
3. Erityisavustukset kalustohankintoihin	2 020 000	2 272 732	2 000 000	1 977 983	sis. kohtaan 2.	1 733 346
4. Muut erityisavustukset	3 200 000	3 211 384	2 900 000	2 899 466	2 650 000	2 777 400
4.1. Oppimateriaali	n/a	391 272	n/a	192 363	n/a	21 360
4.2. Tietojenkäsittely	n/a	1 095 760	n/a	174 660	n/a	886 810
4.3 Tutkimus ja kehitys	n/a	558 281	n/a	1 480 038	n/a	808 420
4.4 Valistus ja neuvonta	n/a	877 220	n/a	852 575	n/a	839 500
4.5. Muut hankkeet	n/a	245 291	n/a	198 830	n/a	178 600
4.6. Standardisointi	n/a	0	n/a	0	n/a	0
4.7. Apurahat ja stipendit	n/a	43 560	n/a	1000	n/a	42710
5. Sopimuspalokuntien pienkalustohankinnat	350 000	401 317	330 000	304 606	340 000	265 274
6. Pelastustoimen kenttäjohtamisjärjestelmän päätelaitteet	sis. kohtaan 3.		sis. kohtaan 3.	0	sis. kohtaan 3.	0
7. Hallintomenot	305 000	283 691	350 000	286 681	345 000	318 288
Yhteensä	11 105 000	11 201 932	10 350 000	10 362 372	10 105 000	10 187 970

Palosuojelurahaston tilinpäätöksen liite 3: Henkilöstökulujen erittely

	2016	2015
Henkilöstökulut	19 634,00	19 929,00
Palkat ja palkkiot	19 634,00	19 092,00
Henkilöstösivukulut	3 649,81	4 271,50
Eläkekulut	3 159,61	3 764,08
Muut henkilösivukulut	490,20	507,42
Yhteensä	23 283,81	24 200,50

Palosuojelurahaston tilinpäätöksen 2016 liitteet 4-15

Liite 4	Suunnitelman mukaisten postojen perusteet ja niiden muutokset	
Liite 5	Käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	Ei ilmoitettavaa
Liite 6	Rahoitustuotot ja -kulut	Ei ilmoitettavaa
Liite 7	Rahastosta annetut lainat	Ei ilmoitettavaa
Liite 8	Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Ei ilmoitettavaa
Liite 9	Taseen rahoituserät ja velat	Ei ilmoitettavaa
Liite 10	Valtiontakaukset ja -takuut ja sekä muut vastuut	Ei ilmoitettavaa
Liite 11	Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	Ei ilmoitettavaa
Liite 12	Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	Ei ilmoitettavaa
Liite 13	Velan muutokset	Ei ilmoitettavaa
Liite 14	Velan maturiteettijakauma ja duraatio	Ei ilmoitettavaa
Liite 15	Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	Ei ilmoitettavaa

6. Allekirjoitukset

Tilinpäätösasiakirja on hyväksytty Helsingissä 28. helmikuuta 2017

Palosuojelurahaston hallitus

Kari Hannus, puheenjohtaja

Mika Kättö, varapuheenjohtaja

Anne Holmlund, jäsen

Kari Rajamäki, jäsen

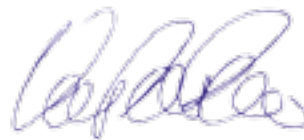
Simo Tärvinen, jäsen

Petri Mero, jäsen

Jari Hyvärinen, jäsen

Vesa-Pekka Tervo, jäsen

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen, joka on laadittu hyvän kirjanpito-tavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 14. päivänä maaliskuuta 2017.

Ylitarkastaja

Reijo Luomala

PSR

PALOSUOJELURAHASTO

www.psr.fi

